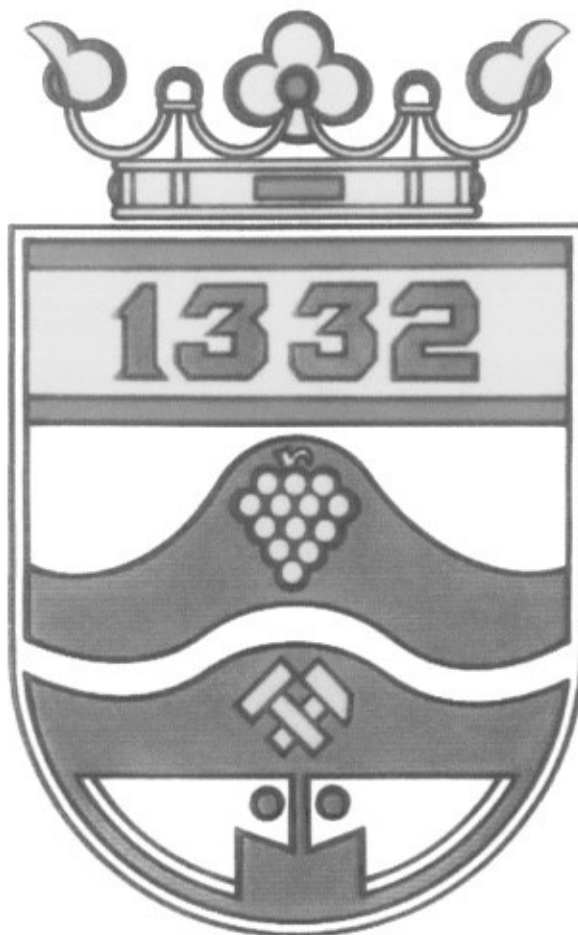

Helyi
Esélyegyenlőségi
Program felülvizsgálata

Halmajugra Község Önkormányzata

2019

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	10
Célok.....	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	12
2. Stratégiai környezet bemutatása	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	37
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	49
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	53
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	57
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	61
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	62
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	62
1. A HEP IT részletei.....	65
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	65
A beavatkozások megvalósítói	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Jövőképünk.....	67
Az intézkedési területek részletes kifejtése	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
3. Megvalósítás	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
A megvalósítás előkészítése.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
A megvalósítás folyamata	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Monitoring és visszacsatolás	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Nyilvánosság	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Érvényesülés, módosítás	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
4. Elfogadás módja és dátuma	81

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Halmajugra Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Halmajugra az észak-magyarországi régióban Heves megyében, a Gyöngyösi kistérségben helyezkedik el. A település igazgatási területe 2168 ha, belterülete 123 ha. A Mátra hegység délkeleti részén, a Bene patak völgyében fekszik.

A település – területfejlesztés szempontból – a 311/2007 (XI.17), illetve a 240/2006 (XI.30) Kormányrendelet szerint a társadalmi- gazdasági besorolás szerint a munkanélküliség által sújtott leghátrányosabb helyzetű elmaradott települések listán szerepel. A község a 3. számú főközlekedési úttól 2 km-re helyezkedik el, közvetlen a Mátrai Erőmű Rt. külszíni bányaterületeinek peremén. A bánya, mint ipari üzem, illetve a település közigazgatási területén az Erőmű által létrehozott Ipari Parkban jelentős gazdasági potenciállal rendelkező vállalkozás van (XELLA Magyarország, Saint-Gobain, Geosol, Zöldolaj), akik számottevő helyi iparüzési adót fizetnek az Erőművel együtt. A bánya közelsége relatíve alacsony áron tartja az ingatlanokat, ezért az utóbbi évtizedben tömegesen telepedtek le a faluban roma lakosok.

Annak ellenére, hogy az M3 autópálya keresztülszeli Heves megyét – és a gyöngyösi kistérséget is –, nem mindenhol vannak megfelelő bekötőutak, sőt az sem ritka, hogy számos településen a vasút sem halad át. A tömegközlekedés a kisebb falvak némelyikébe katasztrofális, ezért gondot okoz a más településen való munkavállalás is. Az ellehetetlenülés elől menekülve a községek munkaképes lakossága egyre inkább a városokba való költözést választja abban a reményben, hogy ott könnyebb, jobb, biztosabb megélhetési lehetőséget talál. A folyamat eredményeként ezek a községek előregednek és elszegényednek, mivel a városinál lényegesen olcsóbbak az ingatlanárak, és a rokonok miatt is főként a szegényebb rétegek számára jelentenek vonzóerőt. Így az elköltözők helyébe kevésbé iskolázott, szegényebb és munkanélküli lakosok települnek.

A gyöngyösi kistérség besorolása szerint a "fejlődő" térségek, közé tartozik, de kistérségen belül is mutatkoznak fejlettségbeli különbségek, melyek a mind a gazdasági, mind a társadalmi téren megmutatkoznak.

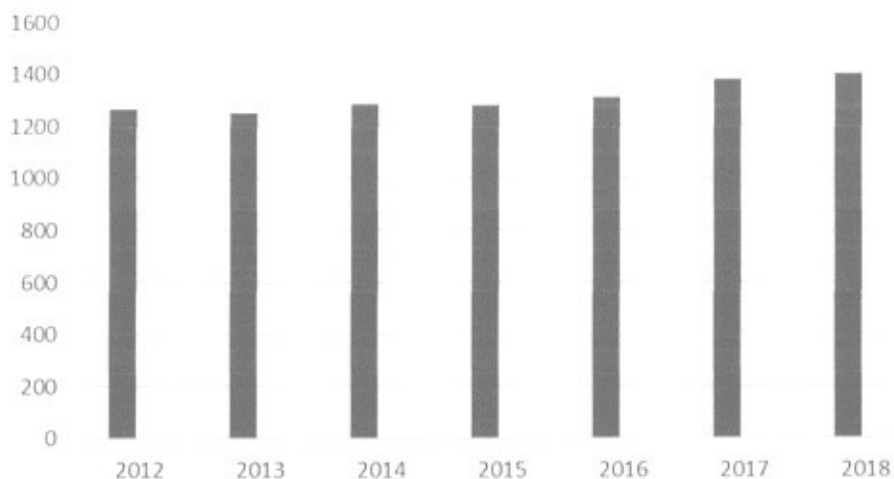
¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Demográfiai jellemzők:

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	1265	
2013	1250	98,8%
2014	1287	103,0%
2015	1279	99,4%
2016	1309	102,3%
2017	1379	105,3%
2018	1397	101,3%

Lakónépesség

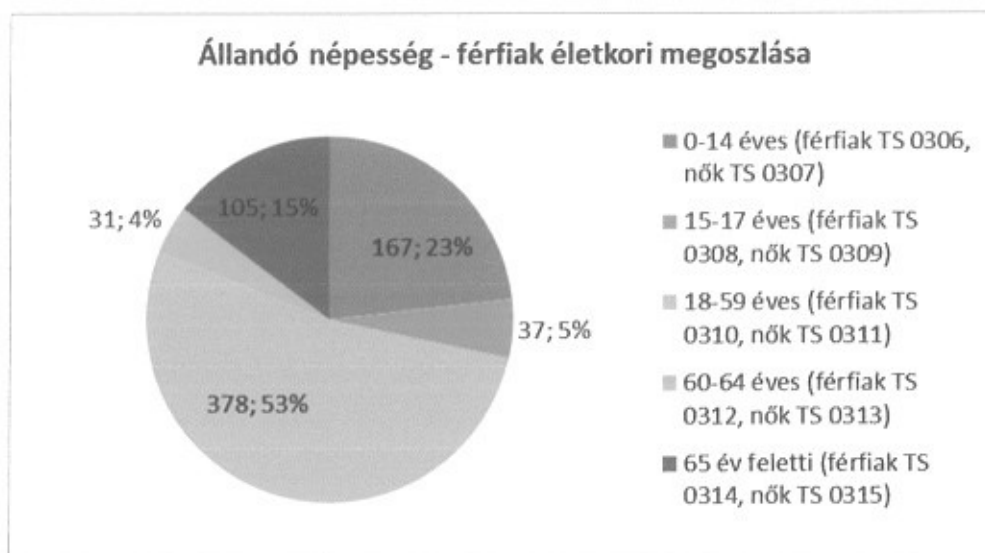
A lakónépesség az adott területen lakóhellyel rendelkező és másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

A településen 1397 fő lakónépességre vonatkozóan kell vizsgálni az esélyegyenlőség megvalósulását. A fenti adatokból megállapítható, hogy Halmajugra település lakónépessége (lakóhellyel és tartózkodási hellyel rendelkezők száma) folyamatosan emelkedik, 2012. és 2018. év között 132 fővel.

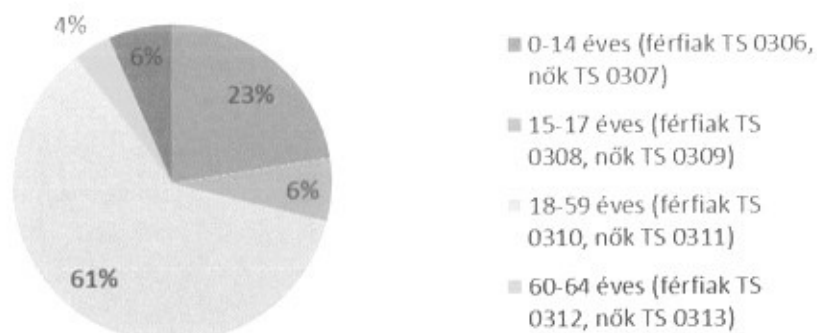
2.1. számú táblázat –Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	661	718	1 379	47,93%	52,07%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)					
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	149	167	316	10,80%	12,11%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	42	37	79	3,05%	2,68%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	402	378	780	29,15%	27,41%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	25	31	56	1,81%	2,25%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	43	105	148	3,12%	7,61%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

A 2. 1. sz. táblázat, illetve a kördiagramok a 2016. évi állandó népesség (bejelentett állandó népesség) adatait tartalmazza, korosztályos és nemenkénti bontásban. A táblázatból és a kördiagramokból megállapítható, hogy a 65 év feletti korosztály esetében jelentős aránykülönbség tapasztalható a férfi és a női lakosság létszáma között. A település állandó népesség számából kitűnik, hogy a nők és férfiak aránya korosztályokra tekintet nélkül majdnem fele-fele arányban van.

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

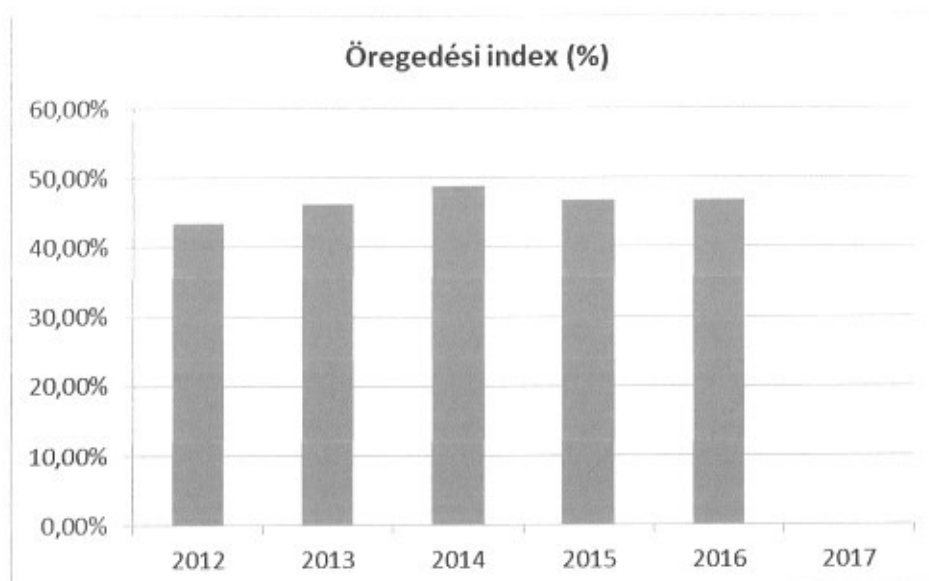
Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma	12	35	23
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	18	15	-3
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	22	13	-9
Összesen	52	63	11

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%)
2012	141	325	43,38%
2013	146	316	46,20%
2014	152	311	48,87%
2015	145	310	46,77%
2016	148	316	46,84%
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

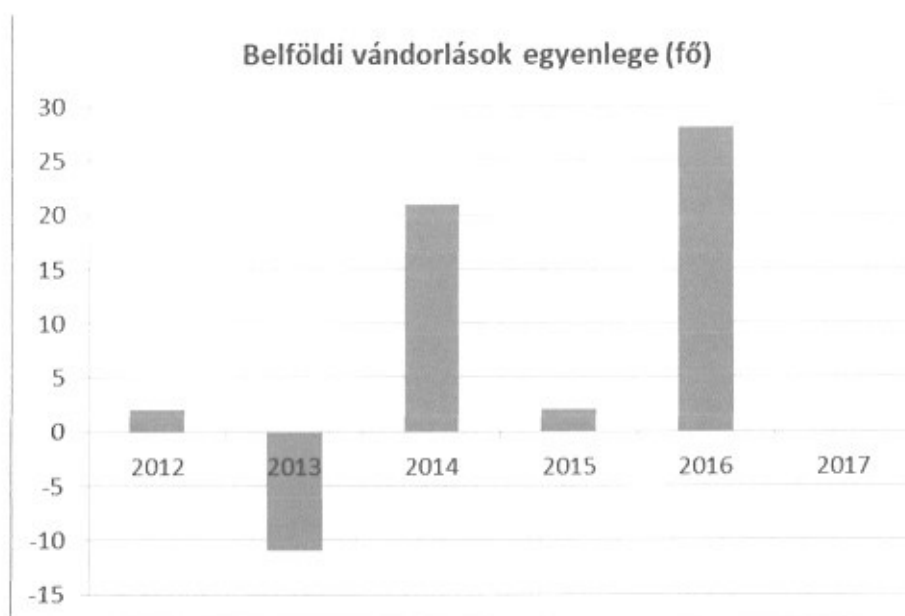

A település öregedési indexe mutatja, hogy Halmajugra település előregedése 2014. évtől ha csak kis mértékben is, de csökkent. Jellemző, hogy a 0-14 évesek aránya szintén csökkenő tendenciát mutat az elmúlt években, és 2016. évben történő növekedéssel is csak a 2013. évi adathoz közelít. Az esélyegyenlőség terén kiemelt figyelmet kell a jövőben fordítani az idősek ellátására, olyan szolgáltatások elérésére, amelyek az időskorúak életminőségét szolgálják.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	59	57	2	-2,6
2013	58	69	-11	-2,6
2014	94	73	21	-1,15
2015	45	43	2	-2,96
2016	110	82	28	-4,24
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

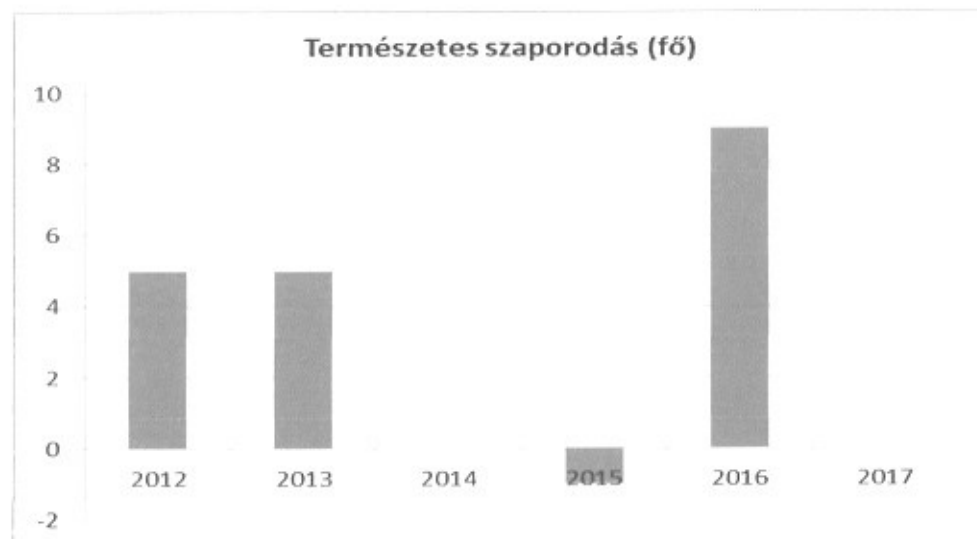
A fenti táblázat adataiból arra lehet következtetni, hogy a település vonzereje növekedő tendenciát mutat. A belföldi vándorlási mutató szerint a település vonzereje 2016. évben kiemelkedően pozitív előjelet mutat az előző évekhez képest, tehát az elvándorlás csökkent, és a településre betelepülő lakosok száma növekedett.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő)
2012	21	16	5
2013	12	7	5

2014	10	10	0
2015	17	18	-1
2016	22	13	9
2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás 2016. évben pozitív változást mutat, ami azt jelenti, hogy az élve születések száma magasabb volt 9 fővel, mint az elhalálozások száma

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőségi programnak a település területén élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül. Bár az egyenlő bánásmód megsértése más hátrányos védett csoportok esetében is megfigyelhető jelenség, a fogyatékos személyek, a nők és a romák esetében a hátrányos helyzettel és szegénységgel is erőteljesen összefüggő jelenségekről van szó. Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Halmajugra település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- ✓ az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- ✓ a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- ✓ a diszkriminációmentességet,
- ✓ szegregációmentességet,
- ✓ a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A helyi esélyegyenlőségi programnak kiemelt figyelmet kell fordítania:

- a) az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésére a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében;
- b) a nevelés, oktatás területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére;
- c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására;
- d) munkaerő-piaci szegregáció visszaszorítására, a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésére, foglalkoztatási esélyeik javítására;
- e) a lakóhelyi szegregáció felszámolására;
- f) a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítésére a döntéshozatalban, a közügyek irányításában.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából. További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt. Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az önkormányzat rendeletalkotási jogkörében eljárva, kiemelt figyelmet fordít a hátrányos társadalmi csoportok támogatására. Az esélyegyenlőségi programnak a település területén élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányait kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül. Bár az egyenlő bánásmód megsértése más hátrányos védett csoportok – gyermekek és időskorúak - esetében is megfigyelhető jelenség, azonban a fogyatékos személyek, a nők és a romák esetében a hátrányos helyzettel és szegénységgel is erőteljesen összefüggő jelenségekről van szó.

A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése természetesen csak a társadalmi szolidaritás, képességének fejlesztésével és erőforrásainak bővítésével érhető el. Ugyanakkor települési szinten is törekedni kell arra, hogy minden állampolgár számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén, így a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatás és munkavállalás, valamint a sport és szórakozási lehetőségek területén is.

2004. évtől Halmajugra tagja a kistérség települései által létrehozott társulásnak, mely az elmúlt másfél évtizedben a szociális és gyermekjóléti ellátások közös fenntartását fejlesztette ki. Olyan szolgáltatásokat biztosítanak, amely az egyenlő esélyű hozzáférést biztosítja a térség távoli, vagy akár hátrányos helyzetű települései számára. Mind a lakosságszámhoz rendelt kötelező feladatokat (szociális étkezés, házi segítségnyújtás, gyermekjóléti szolgálata, gyermekek átmeneti gondozása), mind pedig a szakmai és gazdaságos fenntarthatóság érdekében végzett „nem kötelező” feladatokat is megtaláljuk a szolgáltatási

palettán (jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, hajléktalan ellátás, támogató szolgáltatás, közösségi ellátások Halmajugra elsőként csatlakozott olyan komplex feladatellátáshoz, mely az egyenlő esélyű hozzáférést biztosítja lakosai számára. 2012. évtől az Abasári Szociális-és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás keretén belül is biztosít a település bizonyos szociális alapfeladatokat.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Halmajugra Község Önkormányzata Települési Esélyegyenlőségi Programjának készítése során az alábbi stratégiák, fejlesztési tervek, koncepciók kerültek áttekintésre, biztosítva az önkormányzati dokumentumok összhangjának megteremtését:

- Halmajugra Község Önkormányzatának Helyi Sportfejlesztési Koncepciója
- Halmajugra Településrendezési Terve;
- Kistérségi Közoktatási Esélyegyenlőségi Helyzetelemzés és Terv – Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulása;
- Halmajugra Község Önkormányzatának Gazdasági Programja.

Az önkormányzat feladatellátása, ezzel együtt a finanszírozási rendszer is átalakult 2013. évtől. A korábban az önkormányzatok által ellátott feladatok egy része az államhoz került. Ezzel együtt a feladatellátást szolgáló, eddig az önkormányzatoknak átengedett források nagyobb része, illetve egyéb, feladatokhoz szorosan nem kötődő támogatások egy része is átirányításra került a központi költségvetésbe. Az önkormányzatoknál maradó feladatok nagyobb részét a klasszikus értelemben vett önkormányzati feladatok (igazgatási feladatok, településüzemeltetés, közvilágítás stb.) teszik ki. Ezen helyi közügyek ellátását 2013-tól egy – az önkormányzatok jövedelemtermelő képességétől függő – általános jellegű támogatás biztosítja. Ezek figyelembevételével készül az önkormányzat költségvetési koncepciója.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A helyzetelemzéshez a KSH adattábláit és a Munkaügyi Hivatal által feltöltött adattáblákat használtuk, illetve helyi szinten személyes megbeszélésen adatot gyűjtöttünk az Általános Iskolától, az Óvoda vezetőjétől, Integrált Szociális Intézmény vezetőjétől, védőnőtől. Az adatgyűjtéshez az alábbi dokumentumok kerültek felhasználásra:

- Abasár Község Önkormányzatának 7/2012 (II.28) többször módosított önkormányzati rendelete a szociális ellátásokról (melyet a Halmajugrai Önkormányzat beépített a helyi rendeletébe az 1993. évi III. törvény rendelkezései szerint).

- Integrált Szociális Intézmény Szociális és Gyermekjóléti Feladatainak Szakmai Programja

- Abasári Intézményfenntartó Társulás Társulási megállapodás.

A helyi esélyegyenlőségi program szorosan kapcsolódik a Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társuláshoz, hiszen több – a település számára nem kötelező szolgáltatást a Társulás fenntartásában működő Intézmény közvetítésével vesz igénybe.

Az önkormányzat számára a társulások létrehozása, fenntartása azért célszerű, mert a társulások a kiegészítő állami támogatások igénybevételére is jogosulttá válnak, mely a társulásban résztvevő önkormányzatok részére a közösen fenntartott intézmények költségtakarékosabb működtetését eredményezik, a szakmai hatékonyság mellett.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítését a Központi Statisztikai Hivatal, a VÁTI Nonprofit Kft. (teljes nevén VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Nonprofit Kft.), TEIR – Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, TÁKISZ, a helyi Önkormányzat adatbázisa, valamint helyi adatgyűjtés szolgálta. Az esélyegyenlőségi program készítésekor az országos adatbázisokban a 2018. évi adatok még nem elérhetőek. Ezeket a két év múlva a felülvizsgálat során pótolni szükséges!

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A romák helyzetének vizsgálatakor óhatatlanul felmerülő alapprobléma, hogy hivatalos etnikai adatok nem, vagy csak korlátozott mértékben állnak rendelkezésre. A települési önkormányzatnak a hatályos adatvédelmi jogszabályok betartásával arra kell törekednie, hogy minél több adatot gyűjtsön be a településen élő romák helyzetével kapcsolatban.

A magyarországi romák kétségtelenül az ország legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjai közé tartoznak. A mintegy 6-700 ezres roma népesség négyötöde él létminimum alatt, többségük társadalmi és fizikai értelemben is szegregált, vagy szegregálódó településeken, településrészekben, lakáskörülményeik évtizedekre vannak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik többtízszer alacsonyabbak a nem romákénál, egészségügyi helyzetük katasztrofális.

A romák helyzetét pusztán a fenti jellemzőkkel meghatározni - az őket körülölelő társadalmi előítéletek hatásának számbavétele nélkül - pontosan mégsem lehet. A szociális létbizonytalanság mellett a kirekesztettség a legtöbb roma közös jellemzője, és e két jellemző együttthatója az a kilátástalan élethelyzet, amely jó eséllyel egész életükben távol tartja őket a társadalmi főszodortól.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek. Településünkön tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 3.2.1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A gazdaságilag aktív korú népesség alacsony foglalkoztatottsága minden bizonnyal a népesség alacsony (iskolai végzettségének tudható be.

A településen nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerinti bontásban:

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküli/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	(TS 0803)	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	422	425	847	99,5	23,6%	95	22,4%	195	23,0%
2013	428	422	850	93	21,7%	94,5	22,4%	188	22,1%
2014	440	430	870	71,5	16,3%	67	15,6%	139	15,9%
2015	447	437	884	72,5	16,2%	92	21,1%	165	18,6%
2016	469	446	915	82,5	17,6%	103,25	23,2%	186	20,3%
2017	n.a.	n.a.	n.a.	73,25	n.a.	78	n.a.	151	n.a.

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Megfigyelhető, hogy 2014 évtől az álláskereső nők száma jelentősen csökkent az előző évekhez képest, míg a férfi álláskeresők száma a 2014. évi csökkenést követően jelentős mértékben magasabb, mint a nőké. Az elmúlt 5 évben több olyan munkahely létesült a térségben, ahol női munkaerőt alkalmaznak, mely pozitív irányban hat a nők munka-erőpiaci helyzetére, ezáltal társadalmi, és gazdasági szerepére szűkebb (család szintje) és tágabb környezetben is (települési szint). A férfi álláskeresők jellemzően alkalmi munkavállalóként dolgoznak a térségben (mezőgazdaság).

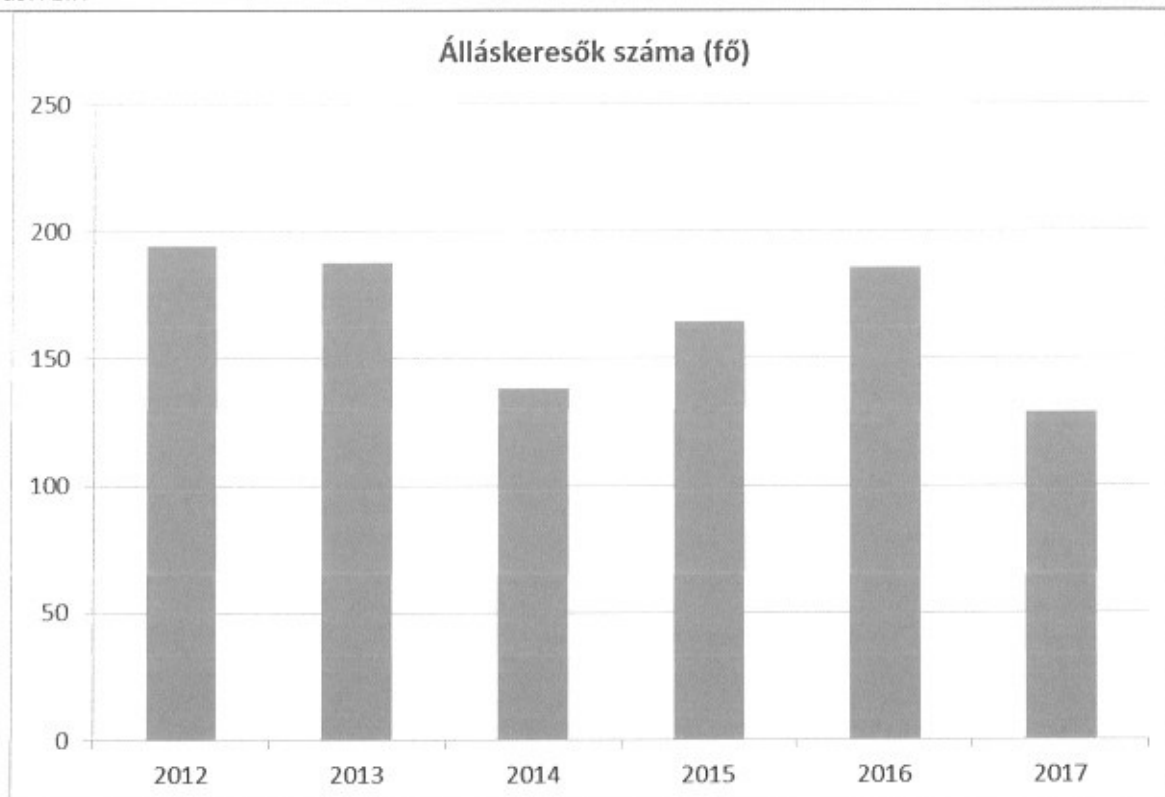
Korosztály szerinti bontásban az alábbi táblázat szemlélteti a településen élő regisztrált munkanélküliek számát. A fiatalabb korosztálynál nagymértékben csökkenő tendenciát mutat a munkanélküliség, melynek oka, hogy a térségben több új munkahely létesült, ahol keresettek a fiatal, könnyen betanítható és képezhető személyek .

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		195	188	139	165	186	129
20 év alatti (TS 1002)	Fő	5,5	1,75	10,25	11	16,5	7
	%	2,8%	0,9%	7,4%	6,7%	8,9%	5,4%
20-24 év (TS 1003)	Fő	35	32	21	26	21	11
	%	17,9%	17,0%	15,1%	15,8%	11,3%	8,5%
25-29 év (TS 1004)	Fő	28	26	24	21	29	16
	%	14,4%	13,8%	17,3%	12,7%	15,6%	12,4%
30-34 év (TS 1005)	Fő	24	21	15	20	24	24
	%	12,3%	11,2%	10,8%	12,1%	12,9%	18,6%
35-39 év (TS 1006)	Fő	13	15	11	15	19	15
	%	6,7%	8,0%	7,9%	9,1%	10,2%	11,6%
40-44 év (TS 1007)	Fő	39	35	22	21	22	13
	%	20,0%	18,6%	15,8%	12,7%	11,8%	10,1%
45-49 év (TS 1008)	Fő	25	23	16	15	18	9

	%	12,8%	12,2%	11,5%	9,1%	9,7%	7,0%
50-54 év (TS 1009)	Fő	18	21	13	21	19	13
	%	9,2%	11,2%	9,4%	12,7%	10,2%	10,1%
55-59 év (TS 1010)	Fő	8,25	13	7,5	9,75	12	9,75
	%	4,2%	6,9%	5,4%	5,9%	6,5%	7,6%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	0	0,75	0,25	6	6,25	10
	%	0,0%	0,4%	0,2%	3,6%	3,4%	7,8%

Forrás: TEIR

A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztály tekintetében miként változik a településen. Az álláskeresők száma korosztályokra bontva két korcsoport kivételével mindegyik korcsoportnál csökkenés tapasztalható.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	16,84	54	51	105	51,4%	48,6%

2013	22	43	30	73	58,9%	41,1%
2014	6,74	8	6	14	57,1%	42,9%
2015	6,53	26	39	65	40,0%	60,0%
2016	23,09	33	62	95	34,7%	65,3%
2017	28,76	n.a.	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi
Hivatal

Az adatokból jól látszik, hogy a tartós munkanélküli férfiak aránya jóval magasabb, mint a nőké. 2014-től ismét emelkedő tendenciát mutat a tartós munkanélküliek száma, mely jól mutatja, hogy bár a regisztrált munkanélküliek aránya csökkent a településen, továbbra is problémát okoz az állásnéküliek visszakerülése a munkaerőpiacra. A nyilvántartott álláskeresők között a tartós munkanélküliek arányának növekedése láttatja, hogy többségük olyan, valamely munkaerőpiacon hátrányt okozó tényezővel bírhat, mely meglete tartósan akadályozza az elhelyezkedésben. Ilyen tényező lehet az idősebb kor vagy az alacsony iskolai végzettség, illetve egyfajta alulmotiváltság a munkahely, a munka iránt.

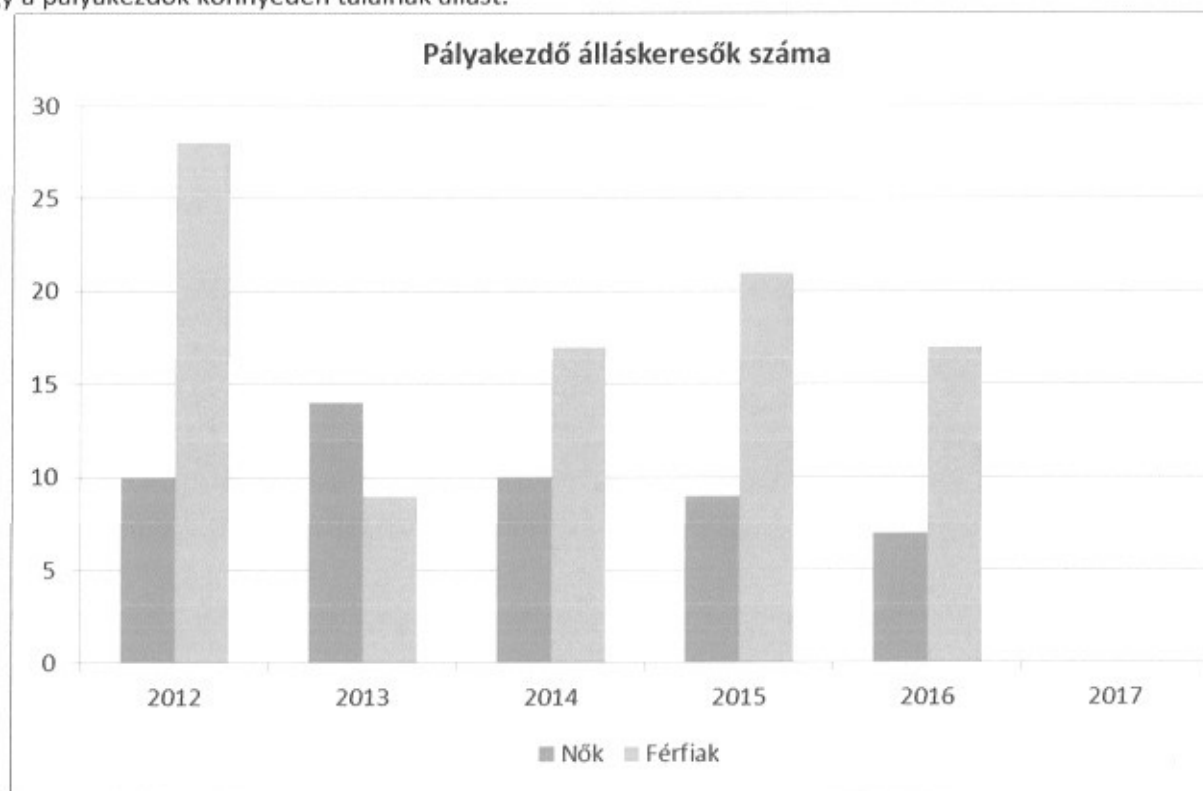
A diagrammon látszik a tartós munkanélküliek számának emelkedése a településen. 2012-2017. közötti időszakot vizsgálva megállapítható, hogy 2015. évhez képest jelentősen emelkedett a tartós munkanélküliek száma a településen. A települési önkormányzatnál és más szerveknél sem ennek okát jelenleg nem ismerik. A tartós munkanélküliség a településen azonban nem jár feltétlen jövedelem hiánnyal, mert a mezőgazdaságban többen egyszerűsített foglalkoztatásban, illetve „feketén” is dolgoznak (Forrás: önkormányzati tájékoztatás)

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma és a 18-29 éves népesség száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma					
	Férfi	Nő	Összesen	férfi		Nő		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	143	121	264	10	7,0%	28	23,1%	28	10,6%
2013	138	110	248	14	10,1%	9	8,2%	23	9,3%
2014	147	115	262	10	6,8%	17	14,8%	27	10,3%
2015	152	124	276	9	5,9%	21	16,9%	30	10,9%
2016	158	121	279	7	4,4%	17	14,0%	24	8,6%
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.4. táblázatban látható, hogy a vizsgált időszakban a pályakezdő, 18-29 éves fiatalok között az állás keresők arányában kismértékű emelkedés figyelhető meg. A pályakezdők elhelyezkedési esélye 2012 évhez képest viszont nagymértékben javult. Gyöngyösön és a környékén számos gyár, vállalkozás létesült, így a pályakezdők könnyedén találnak állást.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

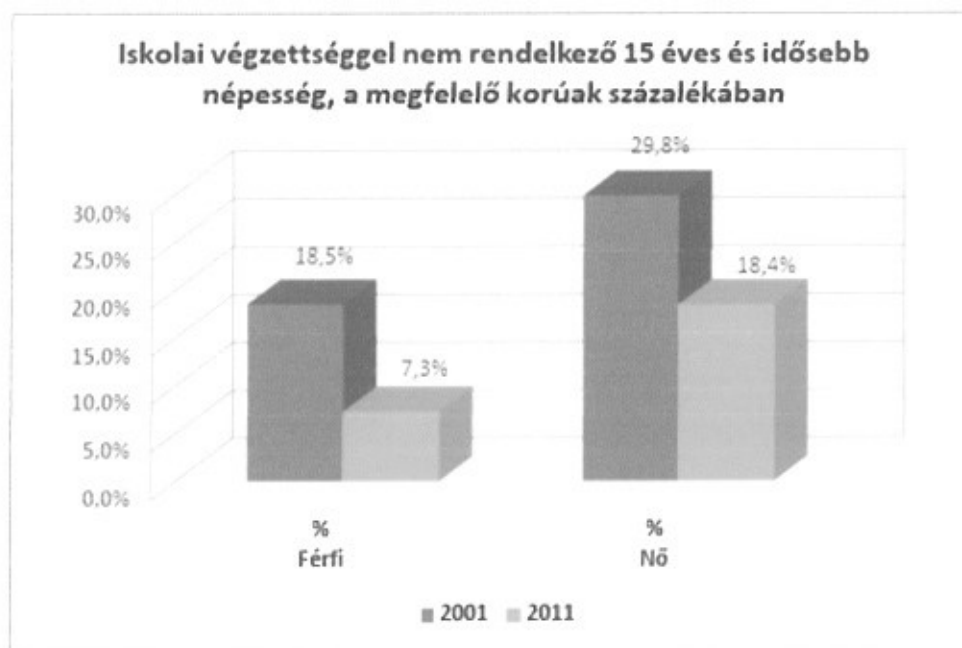
Egy településen az alap-, közép- esetleg felsőfokú oktatás léte és minősége nemcsak egy település, illetve térség gyermekeinek fejlődését befolyásolja, hanem hozzájárul a település népességmegtartó erejének növeléséhez mind a pedagógiai munka, mind az infrastrukturális tényezők, és az eszközellátottság tekintetében is. Adott település alap-, közép- és felsőfokú végzettséggel rendelkező népességének arányát mindez együttesen határozza meg, különösen akkor, amikor kiemelkedő tekintettel kell lenni a környező

városok elszívó hatása által generált magas fiatalkori elvándorlásra. A népesség korösszetétele hasonló súllyal esik a latba egy település lakosságának iskolai képzettsége meghatározásakor, hiszen a fiatalabb korosztály aránya általában magasabb végzettséget is jelent. Halmajugra településen az oktatási adatok és demográfiai adatok vizsgálatából, következtethetünk a lakosság jelentős részének alacsony iskolai végzettségére illetve igaz csak csekély mértékű, de a korábbi évekhez viszonyítva magasabb arányú foglalkoztatására.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	81,5%	70,2%	18,5%	29,8%
2011	92,7%	81,6%	7,3%	18,4%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Az iskolai végzettséggel nem rendelkezők körében a férfiak és a nők száma is emelkedett 2001-2011. között megközelítőleg 10-10%-al. Erre vonatkozó adatot a népszámlálások során lehet gyűjteni, azonban a 2015. évi népszámlálásból csak megyei adatok állnak rendelkezésre a TEIR rendszerben és a KSH adatlapon is – települési adatot nem találtunk.

Egyéb forrásból erre vonatkozóan nem volt feldolgozható adat.

Az iskolai végzettség, szakképzettség kiemelt szempontja a foglalkoztatásnak, mely mind a szegénység vizsgálatánál, mind a jövedelmi és a vagyoni helyzet elemzésénél is kiemelésre kerül. A mai, rohamosan fejlődő világban a szakmák, munkakörök egyre erőteljesebben specifikálódnak,

azok műveléséhez, betöltéséhez speciális iskolai végzettségek, szakképesítések szükségesek. Természetesen a munkaerőpiac bizonyos szegmensei továbbra is felszívják az alacsony iskolai végzettségű lakosok egy részét, azonban ezen munkakörök száma is véges, így megfelelő iskolai szakképesítés, végzettség hiánya egyértelműen hátrányt okoz a munkaerőpiacon való elhelyezkedésben.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatásban részt vevők átlagos állományi létszáma: a közfoglalkoztatásban részt vevők havi létszámainak számtani átlaga, a részt vevő személy állandó lakóhelye szerint.

Az Önkormányzat közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatja az alacsony iskolai végzettségűeket is, mely személyek száma a település összlakosságához viszonyítva nem magas. Önkéntes munkavégzés is biztosított.

A közfoglalkoztatás egy, a munkaviszonytól elkülönülten kezelendő, állam által részben vagy egészben finanszírozott speciális jogviszony, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerőpiacra. A közfoglalkoztatás a jelenlegi piaci és gazdasági környezetben számottevő lehetőséget jelent a hátrányos helyzetű álláskereső – kiemelten a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (a továbbiakban: FHT) jogosultak – átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására.

A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény meghatározza, hogy közfoglalkoztatottnak melyek azok a természetes személyek, akik foglalkoztathatók.

A fent említett törvény taxatív felsorolja azt is, ki lehet közfoglalkoztató:

A közfoglalkoztatási támogatások típusai:

- rövid időtartamú foglalkoztatás támogatása
- hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása
- országos közfoglalkoztatási program támogatása
- start munkaprogram támogatása
- közfoglalkoztatás mobilitását szolgáló támogatás
- vállalkozás részére foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (bérpótló juttatásban) részesülő személy foglalkoztatásához nyújtható támogatás

A közfoglalkoztatási jogviszony alapján a közfoglalkoztatott jogosultságot szerez társadalombiztosítási- és a nyugellátásra (táppénz, nyugdíj). Ennek megfelelően –a munkabérhez hasonlóan– a közfoglalkoztatási bér után is meg kell fizetni a munkáltatói terheket, valamint a közfoglalkoztatott bruttó béréből is levonásra kerülnek az adó- és járulék terhek.

Az önkormányzatok, mint közfoglalkoztatók esetében a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás keretében, más foglalkoztatóknál az országos közfoglalkoztatási programokhoz kapcsolódóan a közfoglalkoztatók igényei szerint indultak szakmai képzések, amelyek – a képzés jellegétől függően- tanúsítvány vagy OKJ-s bizonyítvány megszerzésével zárultak. A képzéseknek kettős célja volt, ezek jelenleg is kiemelten fontosak: a foglalkoztatók már meglévő dolgozóikat is támogathatják azzal, hogy munkájuk elvégzéséhez szükséges szakképesítés megszerzéséhez segítik őket, de az alacsony iskolai végzettségű álláskereső beiskolázására önálló programok is indulnak. Az elérni kívánt eredmény mindkét esetben az, hogy az új szakképesítéssel a dolgozók (re)integrálódjanak az elsődleges munkaerőpiacra.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A foglalkoztatási nehézségek különösen a hátrányos helyzetű/halmozottan hátrányos helyzetű lakosság körében jelentkeznek. Az önkormányzat épp ezért külön figyelmet szentel az e területeken kumulálódó munkaerő-piaci problémák megszüntetésére, melynek keretében az alábbi területekre igyekszik kiterjeszteni tevékenységét:

- azon vállalatok felmérése (a faluban és a környező településeken), melyek alacsony végzettségűeket képesek foglalkoztatni; Apollo Tyres – abroncsgyártó, Procter & Gamble cég számára munkaerő kölcsönző cégek betanított összeszerelő munkára, Trenkwalder Kft, Adecco Kft, Mátrai Erőmű Zrt-hez tartozó cégek. (A cégek arra vonatkozóan, hogy mely településekről, hány fő munkavállaló dolgozik a rendszerükben, nem szolgáltat(hat)nak adatvédelmi okokból. A települési önkormányzat sem vezet nyilvántartást erről) adat, hogy településekről hány embert foglalkoztatnak)
- a munkaerőhiánnyal küzdő, keresett szakmák felmérése; abroncsgyártó, betanított munkák, hegesztő, nehézgép-kezelő
- halmozottan hátrányos helyzetűek foglalkoztatásának ösztönzése képzési programok támogatásával (targoncavezető, kéz-és körömápoló képzés támogatása volt jellemző az utóbbi években);
- vállalkozások betelepülésének ösztönzése, melyek alacsony iskolázottságúak foglalkoztatására is képesek.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	195	28,5	14,7%	119,25	61,3%	46,75	24,0%
2013	188	27,25	14,5%	123	65,6%	37,25	19,9%
2014	139	13,5	9,7%	92,25	66,6%	32,75	23,6%
2015	165	17,5	10,6%	117,25	71,3%	29,75	18,1%
2016	186	25	13,5%	125,5	67,6%	35,25	19,0%
2017	151	19	12,6%	104,75	69,3%	27,5	18,2%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti adatok alapján azonban elmondható, hogy 2012 évhez képest az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők elhelyezkedési esélye – ha kis mértékben is – de pozitív irányba változott. A munkanélküliek száma a vizsgált időszakban csökkent. Ezt indokolhatja a gazdaság növekedése, a tanfolyamok adta átképzési lehetőség is. Ami viszont érdekes, hogy a magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők száma nagyobb, mint az alacsony iskolai végzettségűeké. Indokolhatja az is, hogy a végzettség nélküliek kevesebb bérért is vállalnak munkát, mint a képzettek, akik a szakmájukban keresik a lehetőséget, amit megfelelő bérezésért vállalnak.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok foglalkoztatását az Önkormányzat segíteni kívánja munkatapasztalat szerzésével, pályázatot nyújt be annak érdekében, hogy foglalkoztathassák az iskolából kikerülő, szakképzett fiatalokat. De mindenekelőtt törekszik arra, hogy ösztönözze az általános iskolai oktatásból kikerülő fiatalokat valamilyen – elsősorban szakmát nyújtó – képzések igénybevételére. Kis település révén ezt nehezen tudjuk megoldani, de helyben a család és gyermekjóléti szolgálat tájékoztatást ad a lehetőségekről.

Az alábbi táblázatban a 2018/2019. tanév továbbtanulóit foglaltuk össze. További kiemelt feladat kell, hogy legyen a továbbtanulók számának emelése, a középiskolai képzést sikeresen befejezők arányának növelése. A feladat összetett: nemcsak az oktatási intézmények szakemberek feladata ez, hanem a szociális és önkormányzati szektor is elengedhetetlenül szükséges hozzá. Ösztöndíj rendszer alkalmazása továbbra is vállalt cél az önkormányzat számára.

1. táblázat: továbbtanulók 2018-2019./2010. tanév

Középfokú oktatás típusa	továbbtanulók száma (ebből HHH)
Gimnázium	1 fő (1))
Szakközépiskola	4 fő (1))
Szakiskola	6 fő (0))
Speciális szakiskola	0 fő)

Forrás: általános iskola – saját szerkesztés

A térségben működő szakiskolák:

- Mátra Erdészeti, Mezőgazdasági és Vadgazdálkodási Szakképző Iskola és Kollégium,
- Kolping Katolikus Szakiskola,
- A Trivium Alapítványi Szakképző Iskola.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A kapcsolatot a munkanélküliek és Munkaadók között a Heves Megyei Kormányhivatal Gyöngyösi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya látja el a településen. A munkaközvetítés mellett képzéseket, átképzéseket, tanfolyamokat is szerveznek, de jelentős szerepük van a közmunka programban is. Az IOSZIA képzőintézmény számos lehetőséget biztosít a felnőttképzésre, a munkanélküliek képzésére, melyet az Önkormányzat és közintézményei folyamatosan és rendszeresen közzétesznek, így ezek a képzések minden esetben meghirdetésre kerülnek a településen.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az Önkormányzat saját fenntartású intézményeiben (óvoda (4fő), Polgármesteri Hivatal (6 fő), Egészségház (2 fő), Könyvtár (1 fő)) helyi lakosokat alkalmaz, a végzettséget nem igénylő munkakörökben is, mint pl.: , takarító, karbantartó.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkoztatás területén helyi szinten hátrányos megkülönböztetés nem figyelhető meg, inkább pozitív diszkriminációt alkalmaz a helyi lakosok javára.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Magyarországon a szociális ellátórendszert három szereplő biztosítja: az állam, az önkormányzatok, valamint a civil szektor és az egyház. Működésüket törvények és a törvényekhez kapcsolódó kormányrendeletek, ágazati rendeletek, helyi rendeletek határozzák meg. Az önkormányzatok számára az Szt. és az Ötv. írják elő, hogy mely ellátási formákat biztosítsák, valamint a képviselő testületek határozata alapján költségvetésük terhére melyeket vállaljanak fel. Ezeket az önkormányzatok saját helyi rendeleteikkel szabályozzák. Ennek értelmében Halmajugra önkormányzata biztosítja a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993.évi III. törvényben meghatározott rendszeres segélyeket, támogatásokat, valamint az eseti segélyeket.

- aktív korúak ellátásaként: foglalkoztatást helyettesítő támogatást, rendszeres ellátást a Járási Hivatal állapítja meg

A települési támogatásokat a Képviselő-testület állapítja meg, melyben a döntési hatáskört egyes esetekben a polgármesterre ruházta át.

települési támogatás formái:

- ápolási támogatás,
- lakhatási –és lakbér támogatás (=lakásfenntartási támogatás),
- gyógyszer-támogatás
- temetési támogatás
- rendkívüli települési támogatás

- továbbtanulási támogatás;
- tüzelő támogatás

Aktív korúak ellátása

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (FHT)

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás, feltéve, hogy saját maga és családja megélhetése más módon nem biztosított. Akkor nem biztosított a megélhetés, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (2018-ban 28.500.- Ft.) 90 %-át és vagyona nincs. Az ellátás havi összege 25.600.- Ft. A támogatásra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni. A jogosultság fennállása alatt minden támogatottnak legalább 30 nap jogviszonyt kell létesítenie, olyan módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor. Erre több módon nyílik lehetősége az ellátottnak: nyílt munkaerőpiacon folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatottként létesít munkaviszonyt, háztartási munkát folytat, munkaerő-piaci programban vesz részt, közérdekű önkéntes tevékenységet végez, vagy közfoglalkoztatásban vesz részt.

A munkavégzés ideje alatt az FHT-t nem folyósítják, de a közfoglalkoztatott személy aktív korúak ellátására való jogosultsága fennáll. Felülvizsgálat során, aki a 30 nap jogviszonyt nem tudja igazolni, annak az FHT-ra való jogosultsága megszűnik. Ismételten támogatás csak akkor állapítható meg – az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén –, ha a jogosultság megszüntetésének időpontját követően ismételten teljesíti a szociális törvényben foglalt feltételek valamelyikét. A jogosultság megszüntetését megelőzően teljesített együttműködés a megelőző együttműködés időtartamának számításánál nem vehető figyelembe.

Az FHT-ra jogosult személy köteles a munkaügyi kirendeltséggel együttműködni és közfoglalkoztatásban részt venni. A közfoglalkoztatásra határozott idejű munkaviszonyt kell létesíteni.

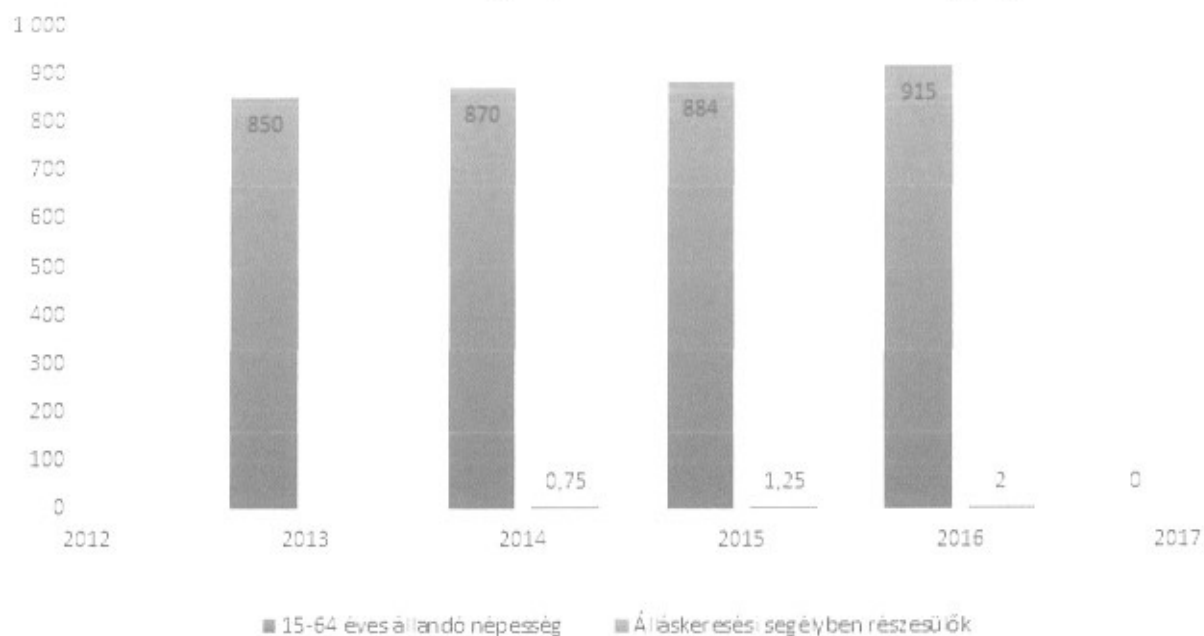
a) Pénzbeni ellátások:

b) 3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2012	847		0,0%
2013	850		0,0%
2014	870	0,75	0,1%
2015	884	1,25	0,1%
2016	915	2	0,2%
2017	#ÉRTÉK!	3	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskeresői segélyben részesülők száma (fő)

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresői járadékra jogosultak (TS 1201)	
		Fő	%
2012	195	4,5	2,3%
2013	188	5,75	3,1%
2014	139	7,25	5,2%
2015	165	3,75	2,3%
2016	186	8,75	4,7%
2017	151	6,5	4,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti két táblázatból megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők létszámához képest alacsony azoknak a száma, akik valamilyen álláskeresési támogatásban részesülnek. Kérdéses, hogy milyen forrásból fedezik napi megélhetésüket a támogatásból kimaradt vagy nem regisztrált munkanélküliek.

Munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az 1991. évi IV. törvényt a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról és a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskeresők támogatásának biztosítása érdekében alkotta az Országgyűlés.

Az Ft-ben meghatározott feltételek fennállása esetén az állami foglalkoztatási szerv különféle támogatásokat (pénzbeli) és szolgáltatásokat nyújt az álláskeresőknek.

Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény által nyújtott szolgáltatások:

- a) munkaerő-piaci és foglalkozási információ nyújtása,
- b) munka-, pálya-, álláskeresési, rehabilitációs, helyi (térsgyi) foglalkoztatási tanácsadás,
- c) munkaközvetítés.

Munkáltatók részére nyújtott támogatás

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. tv. 16. §, a 6/1996. (VII. 16.) MÜM rendelet 11. §, az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 87. és 88. cikke alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról szóló 2008. augusztus 6-i 800/2008/EK bizottsági rendelet szabályozza a foglalkoztatás bővítését szolgáló bértámogatás nyújtásának feltételeit.

Rendszeres szociális segély

Rendszeres szociális segélyre lehet jogosult, aki egészségkárosodott, vagy aki a rá irányadó nyugdíjkorhatárt öt éven belül betölti, vagy aki az önkormányzat rendeletében meghatározott

feltételeknek megfelel, (pl. krónikus betegség), vagy 14 év alatti gyermeket nevel és a településen nincs biztosítva a gyermek napközbeni ellátása. A Járási Hivatal hatáskörébe tartozik, mint aktív korú ellátás.

Akik semmilyen ellátásra nem jogosultak, és az egészségkárosodás mértéke a 37%-ot meghaladja, valamint 55 év feletti, azok az önkormányzattól 10 ezer Ft/hó segélyt kapnak a helyi rendelet alapján.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnik, vagy külön válik EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	131,5		15,53%	126	64,78%
2013	120		14,12%	143	76,27%
2014	39,5		4,54%	72	51,99%
2015	65,25	5,2	7,38%	111	67,48%
2016	102,25	6,75	11,17%	132	71,06%
2017	78,5	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!

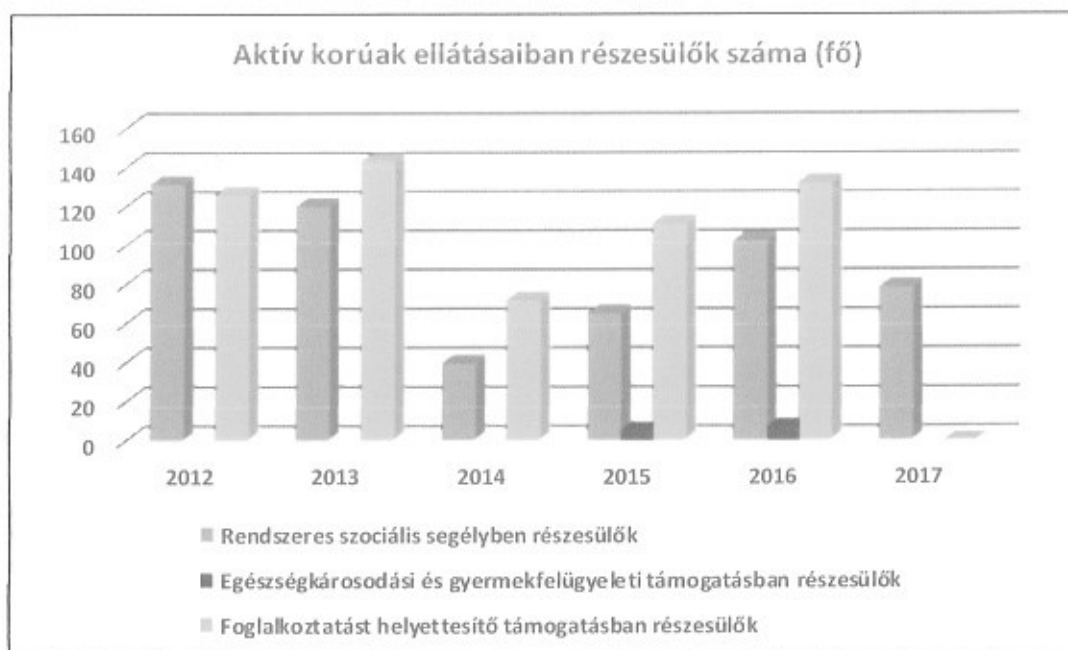
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat adatsora azt jelzi, hogy a településen a szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, mint az aktív korúak támogatása milyen mértékben van jelen.

A táblázatban szereplő számok a tárgyév december 31-én támogatásban részesülők számát mutatják.

Közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskereső, elsősorban FHT-ra jogosult személyek foglalkoztathatók, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevételével kötelesek elfogadni, emellett az önkormányzat rendeletben előírhatja jogosultsági feltételként, hogy a juttatásban részesülő a lakókörnyezetét tartsa rendben.

A területéhez tartozó ügyintézés, feladatellátást a Polgármesteri Hivatal biztosítja, a halmajugrai munkanélkülieket a Gyöngyösi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya tartja nyilván.

c) Természetbeli ellátások

Halmajugra Község Önkormányzata az alábbiakban bemutatott formában biztosítja lakosai számára a természetbeni szociális alap/szakosított és gyermekjóléti alapellátásokat:

A szociális feladatellátás módja

Szolgáltatás (ellátás) megnevezése	Önkormányzat számára		Működtetés
	kötelező	biztosított	
I. Alapszolgáltatások			
Étkeztetés	X	X	Intézményfenntartó Társulás (ISZI)
Házi segítségnyújtás	X	X	Intézményfenntartó Társulás (ISZI)
jelzőrendszeres házi segítségnyújtás		X	Többcélú Társulás KHSZK
családsegítés		X	KHSZK
Közösségi ellátások (pszichiátriai és szenvedélybetegek)		X	Többcélú Társulás (KHSZK)
Támogató Szolgálat		X	Többcélú Társulás KHSZK
Hajléktalanok nappali ellátása		X	Többcélú Társulás KHSZK
Pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali ellátása		X	Többcélú Társulás (KHSZK)
Fogyatékos személyek nappali ellátása		X	Többcélú Társulás KHSZK

II. Szakosított ellátási formák

Átmeneti elhelyezést nyújtó Intézmények			
Éjjeli menedékhely		X	Többcélú Társulás KHSZK
Hajléktalanok átmeneti szállása		X	Többcélú Társulás KHSZK
Utcai szociális munka		X	Többcélú Társulás KHSZK
Ápolást-gondozást nyújtó intézmény			
Idősek otthona		X	Többcélú Társulás (KHSZK)
Gyermekjóléti feladatok			
gyermekjóléti szolgálat	X	X	KHSZK
gyermekek átmeneti gondozása	X	X	Többcélú Társulás (KHSZK)

Forrás: önkormányzat – saját szerkesztés

A 2018. évben a természetbeli szociális –és gyermekjóléti Szolgáltatásokat igénybevevők számát az alábbi táblázatban foglaltuk össze:

Szolgáltatások típusa	Ellátottak száma (fő)
Étkezés	33
Házi segítségnyújtás	17
Családsegítés	5
Szenvedélybetegek közösségi ellátása	2
Hajléktalanok nappali melegedő	1
Idősek Bentlakások Otthona	1
Gyermekjóléti Szolgáltatás	60
Összesen:	

Forrás: KHSZK – saját szerkesztés

Összességében elmondható, hogy Halmajugra Községi Önkormányzat széles spektrumon keresztül biztosítja lakosai számára a természetben nyújtható szociális gyermekjóléti ellátásokat, valamennyi, jogszabályban feladatellátási kötelezettséggel jelölt feladatot biztosítja; és azon túlmenően gondoskodik más szolgáltatások elérhetőségéről is a társulások által.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

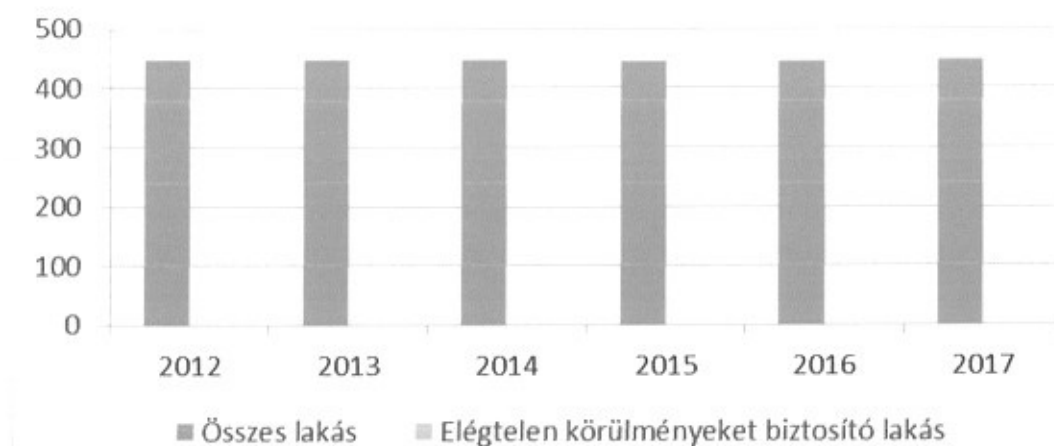
E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	447	0	0	0	1	0	0	0
2013	447	0	0	0	1	0	0	0
2014	447	0	0	0	10	0	0	0
2015	446	0	0	0	10	0	0	0
2016	445	0	0	0	10	0	0	0
2017	447	0	0	0	10	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Összes lakásállomány (db)

Az önkormányzatnak jelenleg 1 db szociális bérlakása van (kb. 80m²-es téglalapítású falusias lakóház + melléképület) van, amelyet kb. 12 éve bérel egy anya, a fiával és annak élettársával együtt. A bérlakás az akkori "roma telep felszámolási program" (Szociális Minisztérium projektje volt) keretében került megvásárlásra. Az önkormányzat bérleti díjat nem kér a bérlőtől, tekintettel szociális és anyagi helyzetére, csak az ingatlan állandó és rendszeres karbantartása a feladata a bérlőnek. Üres, vagy bérbe adható további bérlakása az önkormányzatnak nincs.

A településen a lakások szinte kizárólagosan saját tulajdonban vannak. Halmajugrán 447 db lakás található, ebből az alacsony komfortfokozatú lakások aránya kb. 20 %.

A csatornázottság a településen 100%. A nyomott kivitelezésű szennyvízmű hálózat a villamos ellátás szociális problémái miatt (pl. kikapcsolt fogyasztók, üres, felhagyott ingatlanok stb.) viszont kb. 70%-os kihasználtságon üzemel településszinten.

a) **bérlakás-állomány**

nem releváns.

b) **szociális lakhatás**

Egy esetben a fentiekben ismertetett okok miatt és módon.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nem releváns, mert nincsenek egyéb nem lakás célú ingatlanok.

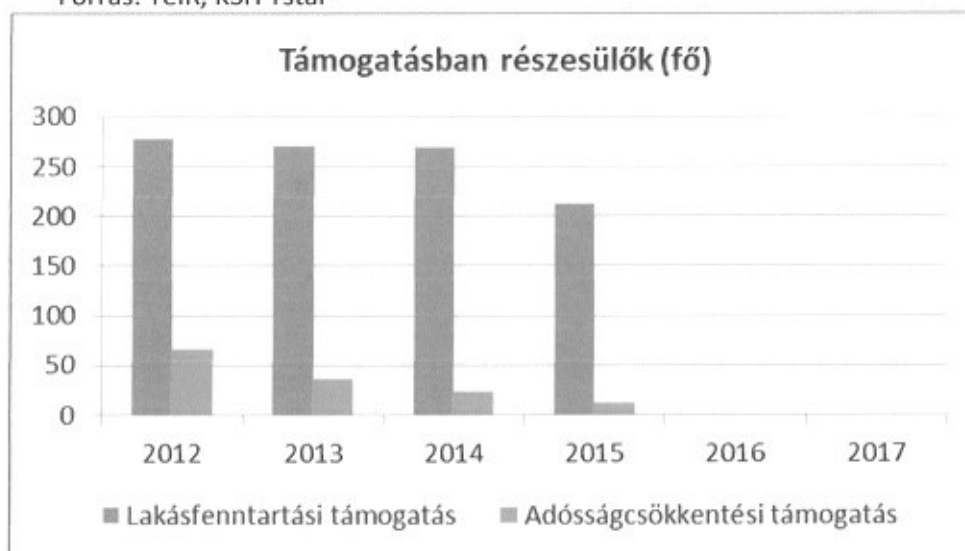
e) lakhatást segítő támogatások

Hajléktalanság Halmajugrán nem jellemző, amennyiben mégis megjelenne, a hajléktalanok ellátása biztosított a Hajléktalanok Gondozóháza keretén belül Gyöngyös városban. A lakhatást segítő támogatások közül lakásfenntartási támogatásban részesültek számát az alábbi táblázat tartalmazza:

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	278	66
2013	271	36
2014	269	24
2015	213	12
2016	189	0
2017	212	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

A településen a lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma csak kis mértékben csökken, illetve stagnál. Az adósságcsökkentési támogatás rendszere megváltozott, így 2016. évtől nem releváns.

f) eladósodottság

Arról, hogy szám szerint hány háztartásban kapcsolták ki az áramot tartozás miatt, adattal nem rendelkezünk, de jó néhány család esetében halmozódott fel közüzemi tartozás. Jellemző még a hitelek felvétele, mely miatt sok család kilátástalan helyzetbe került. Régen adósságkezelési szolgáltatás igénybevételének biztosításával segített az önkormányzat ezen, ma már erre nincs mód a jogszabályi változás és forráshiány miatt.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Az életminőség jelentős elemét képezik a lakhatás körülményei, melyek szoros összefüggést mutatnak a lakosság jövedelmi helyzetével és igény szintjével. Településünkön nem megfelelő lakhatási feltétellel,

veszélyeztetett elő személy, es közterületen elő hajléktalan személy, az önkormányzat nyilvántartásában nincs. Az időskorúak lakhatási helyzete a települési viszonylatban kielégítőnek mondható. A településen működő intézmények épületeinek állapotára jellemzően az átlagosnál jobb jelző adható: akadálymentes, korszerű közintézményekben vehetik igénybe a lakosok helyben a szolgáltatásokat. Hálózati vízvezeték a lakások 100%-ában van.

Halmajugrán 440 db lakás található, ebből az alacsony komfortfokozatú lakások aránya közel 50 %. A lakások 43%-a 1960 előtt, 45%-a 1960 és 1990 között, 12%-a 1990 után épült. Az elmúlt évtizedben több avult állagú házat elbontottak. A lakások 52%-a 80 m²-nél nagyobb, 57%-a 3 vagy annál több szobás. Hálózati vízvezeték a lakások 84%-ában, vezetékes gázellátás 71,5%-ában van. A szennyvízelvezetés és tisztítás a településen jelenleg próbaüzem módban működik.

A „Romatelepen élők lakhatási és szociális integrációs modellprogramja” című pályázat keretében a Petőfi és az Árpád utcában élők életkörülményeinek javítására részletes koncepciót dolgozott ki az önkormányzat.

A település infrastruktúrája

Infrastruktúra a településen:	
Vezetékes vízhálózat	80 %
Csatornázottság	100 %
Szilárd burkolatú út	100 %
Szegregátum/ok száma:	0 db

Forrás: önkormányzat – saját szerkesztés

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Nem található a településen szegregátum.

a) *a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)*

Nem releváns.

b) *a telepen/szegregátumban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)*

Nem releváns

c) *szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai*

Nem releváns

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.) önkormányzatok számára kötelező feladatként előírja az egészségügyi alapellátásról való gondoskodást.

Ennek keretében a

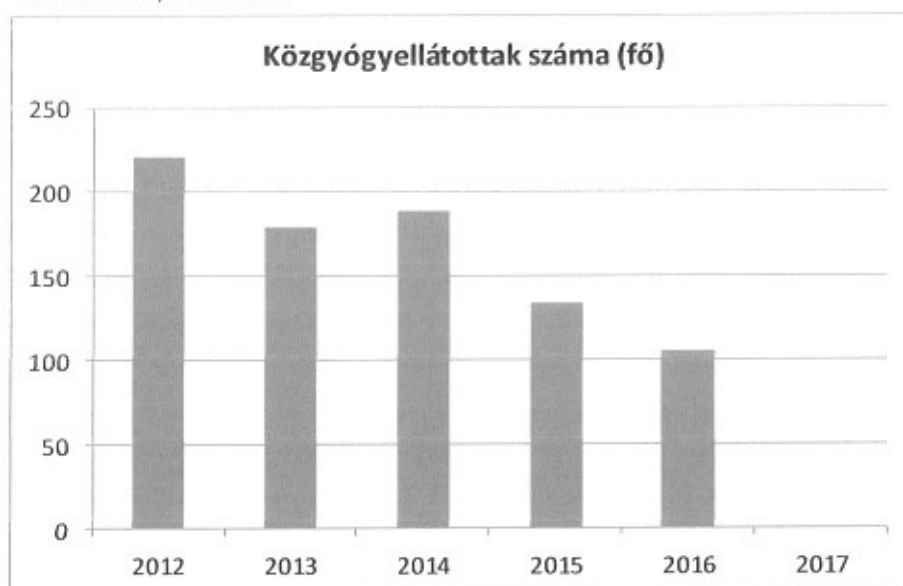
- háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátást;
- fogorvosi alapellátást;
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátást;
- védőnői ellátást;
- iskola-egészségügyi ellátást köteles biztosítani.

Halmajugra lakosságának egészségügyi ellátásáról 1 háziorvos és 1 fogorvos gondoskodik, házi gyermekorvos nem rendel a településen. A lakosság gyógyszerekkel és gyógyászati segédeszközökkel való ellátását 1 gyógyszertár biztosítja. A kistérségi jelentőségű Központi Orvosi Ügyelet székhelye Gyöngyösön található. Szintén a térségközpontban találhatók a szakrendelők, a kórház. A város 15 km-re van Halmajugra településtől.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	221
2013	179
2014	189
2015	134
2016	105
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Halmajugra Község Önkormányzata - érzékelve a településen meglévő egészségügyi szolgáltatásban rejlő problémákat – 2005. évben előkészítette és 2007-2008. évben megépítette 506 m² alapterületű egészségházát. Az épület átadása 2008-ben megtörtént. A beruházás az önkormányzat 1/1 tulajdoni arányban lévő, Halmajugra Kossuth út 173. sz. alatti 265. Hrsz-ú ingatlanon valósult meg. Az épületben kialakításra került a háziorvosi rendelő, ami alkalmas az alacsony eszközigényű szakorvosi ellátásra (szemészet, nőgyógyászat, gyermekgyógyászat), fogorvosi ellátásra, védőnői szolgálatra, gyógyszertárral.

Az egy háziorvosra jutó lakosok száma közel megfelel a régiós átlagának, ami a nemzetközileg elfogadott ideális 1300 lakos/orvos aránynak megfelel. A lakosság egészségügyi állapota nem megfelelő, ami elsősorban a hátrányos helyzetükre és roma származásukra vezethető vissza. A romák körében gyakoribbak a krónikus megbetegedések. Ez nagyrészt annak tudható be, hogy többen egészségtelen, vizes, sötét, nehezen fűthető, alacsony komfortfokozatú lakásban laknak, ahol a társadalomban átlagos higiéniai normák nehezen képzelhetők el, s már a zsúfoltság miatt is fokozottabb a fertőzésveszély. Magasabb a csecsemőhalandóság, a születéskor várható élettartam pedig, a halandósági mutatók javulása ellenére is, 9–10 évvel kevesebb az országos átlagnál.

A településen biztosított a család – és nővédelmi tanácsadás.

a) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított.

A védőnői szolgálat által biztosított kora gyermekkori szűrésekhez valamennyi, a településen tartózkodó gyermek hozzáfér, mindenki számára biztosított.

b) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Gyöngyösi rendelőintézet, Gyöngyösi, Hatvan kórház, illetve a kijelölt megyei kórház.

A fejlesztő ellátásokhoz a védőnő segítségével a rászorulóknak hozzáférnek, a helyi védőnők megkeresik a megfelelő intézményt, és időpontot egyeztetnek. Korai fejlesztés Gyöngyösön, a Visonta úti bölcsődében elérhető.

c) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetés keretein belül étkező gyermekek, felnőttek, szociális és gyermekvédelmi ellátásban részesülők számára egyaránt fontos, hogy az általuk elfogyasztott – az önkormányzat saját fenntartású konyhája által készített - ételek megfelelő minőségben és mennyiségben kerüljenek a település összes intézményébe.

Az étrendek összeállításánál alapvető szempont, hogy az adott korcsoport számára javasolt energia, fehérje, szénhidrát, zsír, vitamin, ásványi anyag és élelmi rost bevitel teljesítése. További szempont, hogy az étrend összeállítása során az egészségmegőrző és betegségmegelőző táplálkozás szemléletének érvényesülése, a változatosság, az idényszerűség és a korszerűség, mind a felhasznált nyersanyagok, mind az alkalmazott konyhatechnológiai eljárások esetében.

d) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az Önkormányzatnak kiemelt feladata, hogy törődjön polgárai testi- lelki egészségével. A felmérések szerint ugyanis a felnőttek nem egészen 20%-a, míg a fiataloknak ennél is kisebb százaléka mozog rendszeresen. A mozgásszegény életmód következtében a fiatalok 30-40%-a gerincferdüléssel, 20%-a túlsúlyos, elhízott. Már a fiatalok között sokan vérnyomás problémákkal és cukorbetegséggel küzdenek, de a drogfogyasztás is megnégyesződött az elmúlt néhány évben. A felmérések kimutatták, hogy a fiatalok fizikai terhelhetősége rendkívül alacsony.

Ezen az állapoton akart változtatni Magyarország Kormánya, amikor megalkotta azt a jogszabályi háttérrel, amely a mindennapos testnevelés bevezetését célozza. A 2012. szeptember elsején hatályba lépett köznevelési törvény felmenő rendszerben bevezette a Nemzeti Együttműködés Programjában is felvázolt mindennapos testnevelést.

2017. évben az Önkormányzat megalkotta és elfogadta a település Sportfejlesztési Koncepcióját, mely szerint a **sportnak jelentős helye és szerepe van a község életében, különös tekintettel az alábbi területekre:**

- az egészségmegőrzésben és a rehabilitáció során, a szabadidő hasznos és kulturált eltöltésében,
- a személyiségfejlesztésben,
- a mozgáskultúra javításában,
- a nemzeti tudat megerősítésében,
- a közösségi magatartás és ezek formáinak kialakításában, a nemzetközi kapcsolatok ápolása, fejlesztése során,
- a példamutatásban és szolidaritás fejlesztésében,
- a szórakozás és szórakoztatás területén.

Ezek mind olyan jellemzői a test és mozgáskultúrának, melyet az adott körülmények között, a rendelkezésre álló lehetőségeink maximális kihasználásával támogatni szükséges a település polgárai egészségének, fizikai állapotuk javításának, szórakozási lehetőségek biztosításának, fejlesztésének érdekében. A településen a Sportegyesület 2015 óta tevékenykedik. Fő tevékenysége a labdarúgás.

e) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatásokhoz helyben a település valamennyi lakosa hozzáférhet az alábbi szolgáltatások terén:

- szociális étkeztetés; házi segítségnyújtás, családsegítés, gyermekjóléti szolgálat, gyermekjóléti központ szolgáltatásai (kapcsolatügyelet, pszichológiai és jogi tanácsadás, készenléti szolgálat), az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység,, támogató szolgáltatás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás.

Családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás keretében a településen a családgondozó akadálymentesített külön irodában fogadja az ügyfeleket a Könyvtár épületében. Internet hozzáférés az információk naprakész áramoltatása érdekében biztosított, telefonos ügyintézés lehetősége és fénymásolás megoldott.

f) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

g) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A pozitív diszkrimináció az alacsony jövedelmű rétegre vonatkozik, ők vehetik igénybe a pénzbeli és természetbeni ellátásokat.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A település életének fontos közösségi színtere a közművelődés, hagyományok ápolása, természeti, művészeti értékek kihasználása. A közművelődési és kulturális ellátások hozzáférhetőségének további biztosítása, támogatása a jövőben is fontos feladat. Halmajugra község közművelődési és nyilvános könyvtári ellátását a Kossuth út 158. szám alatt található közösségi ház biztosítja. Itt működik a Cigány Kisebbségi Önkormányzat irodája is. A művelődési házban nagyterem, klubhelyiségek, könyvtár és kiszolgálóhelyiségek találhatók. A tervezett fejlesztésekhez, programokhoz további helyiségek szükségesek. A településen tanodai program elérésére is van lehetőség az Együtt Halmajugráért Roma Magyar Egyesületnek köszönhetően, mely programnak jó tapasztalatai vannak az elmúlt években a közösségi rendezvények és a prevenciók tevékenységek által.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Etnikai konfliktusok a település összetételéből fakadóan nem fordult elő, de a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a Család –és Gyermekjóléti Központ szakemberei között mediátori végzettséggel rendelkeznek, így szükség esetén a konfliktusok megoldásába bevonhatók.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A település lakosainak összetételéből kifolyólag nem jellemző, inkább ők az adományozottak. Önkéntes munka nem jellemző a településen.

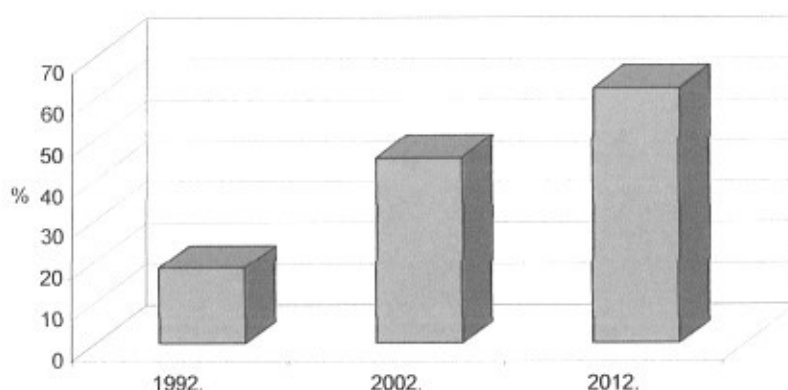
3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Az együttműködés napi szintű, valamennyi intézkedésben, programban a roma önkormányzat képviselteti magát és aktívan részt vesz. Az együttműködés korrekt és építő jellegű.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Halmajugra településen a szórtan élő népesség aránya ma meghaladja a 65 %-ot, míg 10 éve 45,6%, 20 éve 18,6% volt. A növekedés nemcsak a magas születésszámnak, hanem a pozitív bevándorlási indexnek is köszönhető, amit a viszonylag magas szociális kiadások fedezettsége indukál.

Halmajugrai roma lakosok aránya (1992-2012)

Forrás: gazdasági terv – saját szerkesztés

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Foglalkoztatottsági mutatók tekintetében a férfiaknál növekedés tapasztalható	Az önkormányzat prevenciók céljával közösségi, kiscsoportos ismeretterjesztő programokat szervez, ahol a szemléletformálás és más, a munkával összefüggő alternatívák megismertetése (Pl: a térség régi/új gazdasági szereplőinek meghívása; cégek látogatásának, bemutatásának megszervezése.)
Szükséges egy esélyegyenlőségi munkatárs alkalmazása.	Az önkormányzatnál esélyegyenlőségi feladatokra kijelölt, és ezen a területen ismeretekkel rendelkező munkatárs alkalmazása (felsőfokú szociális végzettségű szakember munkakörében kibővült feladatellátása), aki részt vesz a romák és más hátrányos helyzetű csoportok esélyegyenlőségének hatékony elősegítése érdekében az önkormányzati döntések előkészítésében és végrehajtásában.
Prevenciók egészségvédelmi előadások, programok hiánya.	A CSSK-GYJSZ, a roma kisebbségi önkormányzat, a tanoda, a védőnő és a házi orvos együttműködésével tájékoztató fórumok tartása a szűrővizsgálatok fontosságáról.

A lakossági adósságállomány újratemelődése, adósságcsapda-pénzgazdálkodási hiányosságok.	A lakosok életminőségének folyamatos vizsgálata, szükséglet alapú szolgáltatások szervezése.
Lakásfenntartási támogatásra szorulóak száma stagnál.	Települési támogatási rendszer fenntartása, tovább működtetése.
Hátrányos helyzetűek generációkon keresztül öröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások biztosítása, bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.
Emelkedett az iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma.	Tanulást ösztönző programok, ösztöndíjak, támogatások. Felnőttképzési programok a 8. általános iskolai végzettség megszerzésére.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. Törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A gyerekszegénység egyik kiemelt oka a szülők munkanélkülisége. A szegény gyermekek 60%-a inaktív, illetve alacsony munkaintenzitású családokban él. A társadalmi juttatások szegénység csökkentő hatását tekintve uniós összehasonlításban igen jól áll Magyarország. A pénzbeli juttatásoknak Magyarországon jelentős jövedelemkiegészítő hatásuk van. Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. A településen az óvodák önkormányzati fenntartású, az általános iskola a Hatvani Tankerület fenntartásában működik. Az intézmények szoros és napi kapcsolatban állnak egymással, nagy figyelmet fordítanak az óvoda-iskola átmenetre. Figyelembe véve a 3-14 éves korúak szociokulturális hátterét, hátrányos helyzetűek halmozott voltát és a területen megjelenő speciális igényeket, az önkormányzat gazdasági helyzetéhez mérten mindig érzékenyen reagál a szükségletekre és folyamatosan fejleszti, bővíti intézményeit, akkor is ha nem a fenntartásában működik.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A Család és gyermekjóléti Szolgálat ebben az esetben alapellátás keretében gondozza a gyermeket, amely tevékenység során a veszélyeztetettség indokait igyekszik megszüntetni.

A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások

önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a Család-és Gyermekjóléti Központ javaslatára a Járási Hivatal Gyámügyi és Igazságügyi Osztálya (gyámhivatal) a gyermeket védelembe veszi.

A gyermekek védelmét:

- pénzbeli és természetbeni ellátások,
- személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások,
- személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások,
- gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések,
- az ellátások, intézkedések megtételének ellenőrzése, adatok kezelése szolgálja.

- 4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	9	36
2013	19	36
2014	23	55
2015	12	41
2016	28	54
2017	36	65

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A védelembe vétel okai: nagy számú igazolatlan hiányzás, szülők közötti konfliktusos viszony, szülői elhanyagolás, prostitúció gyanúja.

A veszélyeztetettség okai: magatartási, kapcsolati, anyagi jellegű problémák. Lakhatási problémák miatt nem volt szükség intézkedésre.

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. Az éves gyermekvédelmi rendszer működéséről szóló beszámoló adatait és tapasztalatait értékelve meghatározhatjuk a veszélyeztetettség okokat figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettségi tényezők halmozottan jelentkeznek.

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint a legtöbb esetben szülői elhanyagolás az elsődleges oka a gyermek veszélyeztetésének.

A fenti táblázat adataiból látható, hogy a településen az elmúlt öt évben a védelembe vett gyermekek száma és a veszélyeztetett gyermekek száma is emelkedett. A környezet és a szakemberek odafigyelése, a jelzőrendszer azonnali, több lábon álló működésének szinten tartása, javítása elengedhetetlen.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása 2006. január 1. napjától jegyzői hatáskör. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a törvényben meghatározott normatív kedvezményekre.

Jogosultak köre: A jogosultságot akkor lehet megállapítani, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

- az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-át (2016. évben 37.050.- Ft-ot),
- ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza (2016. évben 39.900.- Ft), vagy
- ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos,
- a gyermek nagykorúvá válása után is jogosult a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ha nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be, és a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult. (Nagykorú gyermek jogosultságát házasságkötése esetén az új családban felül kell vizsgálni.)

A vagyoni helyzet vizsgálata kiterjed a közös háztartásban élő közeli hozzátartozók vagyonára.

A jövedelemszámításnál irányadó időszak: rendszeres jövedelem esetén - kérelem benyújtását megelőző hónap, nem rendszeres jövedelem esetén megelőző egy év átlaga.

Jogosultak továbbá Gyvt. 20/A. §-ában meghatározott egyszeri támogatásra, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel, tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra készétel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény eseti támogatás összege 5.800.- Ft gyermekenként. Az állam 100%-ban biztosította a támogatást. Emellett ingyenes tankönyvellátásban és étkezésben is részesülnek a rászoruló gyermekek.

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg, kérelemre - külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra - megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető.

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	345
2013	336
2014	328
2015	318
2016	248
2017	202

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma folyamatos csökkenést mutat évről évre, ami a település lakóinak jövedelem növekedését egyértelműen jelzi.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek részére az önkormányzat rendeletében meghatározottak szerint 2015. március hó 01. napjától rendkívüli települési támogatást nyújt.

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról szóló 4/2015.(II.24) önkormányzati rendelet (továbbiakban: R.) 15. § (1) bekezdése értelmében rendkívüli települési támogatás állapítható meg annak a létfenntartási gondokkal küzdő személynek, akinek háztartásában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét (28.500.-Ft), egyedülálló esetében a 150%-át, vagy háztartása létfenntartásáról más módon gondoskodni nem tud, mert

b) a gyermek neveléséhez, gondozásához, a gyermek taníttatásához, gyógykezeltetéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba történő visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadásai keletkeztek.

Az R. 16. § (2) bekezdése alapján a rendkívüli települési támogatás eseti jellegű támogatás, melynek legkisebb összege 2.000.- Ft.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Az intézményi gyermekétkeztetést 2015. szeptember hó 01. napjától az alábbi esetekben ingyenesen kell biztosítani:

- a bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- a tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjárulékkel csökkentett összegének 130%-át vagy
- nevelésbe vették;
- az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
- nevelésbe vették;
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;
- az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
- nevelésbe vették, vagy
- utógondozói ellátásban részesül.

Szünidei gyermekétkeztetés:

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést jogszabályokban meghatározott feltételek mentén ingyenesen biztosíthatja.

„(2) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben

a) a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,

b) az a) pont alá nem tartozó gyermekek számára

ba) a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,

bb) az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.”

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2012	150	17	158
2013	152	25	183
2014	153	19	238
2015	149	27	276
2016	137	0	147
2017	134	0	74

A táblázatból kiderül, hogy a nyári étkeztetés, az ingyenes tankönyvellátást a településen igénybe veszik a családok.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A gyermek jogán helyi juttatásban – rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban nem részesülnek.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek a településen nincsenek.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Szegregált lakókörnyezetben a településen nem élnek gyermekek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzatok feladata. Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körébe gondoskodik:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított a védőnői hálózaton keresztül.

A védőnőkhöz családlátogatásaik során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal szakemberhez forduljanak. Az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végezték.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	1	324
2013	1	282
2014	0	256
2015	1	302
2016	1	259
2017	1	266

A védőnő először a tanácsadón találkozik a várandós anyákkal és azt követően folyamatosan tartják velük a kapcsolatot. Védőnői fogadóra hétfőtől-péntekig mindennap biztosított. Cél a várandósság időszakának, majd a megszületett csecsemő fejlődésének figyelemmel kísérése. Erre egyrészt az

Egészségházban tartott tanácsadáson nyílik lehetőség, ahol meghatározott időpontban szülész-nőgyógyász, illetve gyermekorvos is jelen van, másrésről a védőnők a családgondozások során győződnek meg a kismamák, anyukák és gyermekeik állapotáról. A védőnő – a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaként – egészségügyi veszélyeztetettség esetén a szülész-nőgyógyással, illetve a gyermekorvossal együttműködve gondozzák a családokat, szociális veszélyeztetettség esetén lépéseket tesznek a fennálló körülmények megváltoztatására, mely a Család és Gyermejkölési Szolgálattal együttműködve valósul meg.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Halmajugrán az egészségügyi alapellátást egy háziorvos látja el az önkormányzattal kötött szerződés alapján területi ellátási kötelezettséggel vállalkozási formában. Az önkormányzat házi gyermekorvosi praxist nem működtet. Betöltetlen praxis száma: 1 db. A fogorvosi alapellátás szintén biztosított, egy fogszakorvos látja el a feladatot, aki végzi az iskolafogászattal kapcsolatos teendőket is. A gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés a gyöngyösi Bugát Pál Kórházban biztosított.

Valamennyi gyermek hozzáférhet az egészségügyi alapellátáshoz.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 0-7 éves korú gyermekek speciális ellátása biztosított a védőnő közreműködésével. Az óvoda rendelkezik gyógypedagógussal, aki kompetens lehet a problémák megoldásában, amennyiben nem, akkor továbbirányításra kerül a védőnő tanácsára. A korai fejlesztést a Gyöngyösön lehet igénybe venni. Arra vonatkozóan nem rendelkezünk adattal, hány gyermek továbbirányítása volt szükséges korai fejlesztésre.

d) gyermekjóléti alapellátás

Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény rendelkezései szerint 2016. január 1-jével a gyermekjóléti szolgáltatás és a családsegítés teljes integrációja valósult meg, az ellátandó terület nagysága szerint differenciált szolgáltatástartalommal. A feladatok megosztásra kerültek a települések és a járások között. A települési önkormányzatok feladatkörében maradtak a lakóhely szintű minimumszolgáltatások, az általános segítő feladatok. Járási szintre került a hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása.

Halmajugra község kötelezően ellátandó feladataként a család- és gyermekjóléti szolgáltatást és a gyermekjóléti központ szolgáltatásait is a Kistérségi Humán Szolgáltató Központon keresztül biztosítja.

A Család- és Gyermejkölési Szolgálat feladatellátását a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, azok végrehajtási rendeletei, valamint az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kiadott szakmai irányelvek, módszertani útmutatók, protokollok határozzák meg.

Gyermekek napközbeni ellátása: A gyermekek napközbeni ellátása óvodai nevelés keretén belül valósul meg.

Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység keretében heti 4-4 óra időtartamban az óvodában és az iskolában biztosított az alábbi tevékenységekben:

Csoportban végzett szociális segítő munka keretein belül:

- Csoportfoglalkozások osztályközösségeknek
- Prevenációs csoportfoglalkozás

Közösségi szociális segítő munka keretein belül:

- Nevelőtestület munkájának támogatása
- Segítségnyújtás az esélyegyenlőség kérdésekben

Egyéni segítés (tanácsadás) keretein belül:

- Tanácsadás szülőknek
- Segítő beszélgetés a gyermekkel.

e) gyermekvédelem

A gyermekek védelmének rendszere a legfiatalabb kortól kezdődően biztosított a védőnőkön keresztül, a gyermekjóléti szolgáltatás biztosításával, a település jelzőrendszerének működtetésével, és az átmeneti gondozási formák a Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulás által fenntartott Családok Átmeneti Otthona és Gyermekek Átmeneti Otthona keretén belül. A gyermekvédelmi szakemberek rendszeres találkozóikon tapasztalatcserét végeznek, feltérképezik a veszélyeztetett helyzetű gyermekeket és családokat.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat az alábbi tevékenységek biztosításával támogatják és segítik a településen élő családokat:

- Tájékoztatás, információnyújtás
- Szociális segítőmunka keretében részt vesz a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában.
- Családban jelentkező nevelési problémák, hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából szabadidős és közösségi programokat szervez, illetve kezdeményezi azok szervezését.
- Ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése.
- Hivatalos ügyek intézésében való közreműködés.
- Segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását.
- Közösségfejlesztő programok szervezése, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztés.
- Munkanélküliek, adóssághalmozással és lakhatási problémákkal küzdők, fogyatékkal élő, krónikus, pszichiátriai és szenvedélybetegek, kábítószer-problémával küzdők, egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás biztosítása.
- Kríziskezelés, valamint nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatások biztosítása.
- Veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működtetése, a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslatok készítése, a szakemberek közötti együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása.

f) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidei programokhoz való hozzáférés

A település valamennyi köznevelési/közüktatási intézményében biztosított. A településen egy óvodai tornaszoba, egy tornaterem, egy kispályás műfüves labdarúgó pálya található. A programban már említett Sportfejlesztési Konceptióban is szerepel, hogy a gyermekek részt vesznek a Bozsik programban, szabadidős elfoglaltságuk a sport által biztosított.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A program 4.1 pont d) pontjában már kifejtettük a gyermekek kedvezményes étkeztetéséhez való hozzáféréseinek lehetőségeit. 2017 szeptemberétől állami forrásból ingyen tankönyvet kap elsőtől a kilencedik évfolyamig minden diák, ezt nem kell külön igényelni. 9. évfolyam fölött a rászoruló diákok kapják ingyen a tankönyveket.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Nem releváns, mert hátrányos megkülönböztetés nem történt, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt eljárásra nem került sor, jelzéssel nem éltek.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Pozitív diszkrimináció jelen van a településen a szolgáltatások nyújtása kapcsán a hátrányos helyzetű gyermekek tekintetében, akik számára biztosítottak a fejlesztő foglalkozások, ingyenes étkezés, tankönyv.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

(Nemzeti Köznevelési tv. 4. §-ának 13. pontja) Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartás- szabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesített, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

Hátrányos helyzetű gyermek, tanuló

Az, akinek - családi körülményei, szociális helyzete miatt - rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította.

E csoporton belül *halmozottan hátrányos helyzetű* az a gyermek, tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint - óvodás gyermek esetén a gyermek hároméves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen.

Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek; /1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról/

A szakértői bizottság véleményének figyelembevételével az oktatási intézmények biztosítják az a korai fejlesztést és gondozást az érintett gyermekek esetében. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló, ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

A térségben – így Halmajugrán is - nevelési tanácsadás feladata a gyermekek, tanulók beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségeinek megállapítása, az iskolakezdéshez kérelemre szakértői vélemény kiadása, tanácsadás a gyermekek, tanulók neveléséhez, fejlesztő foglalkozások és iskola pszichológusi szolgáltatás ellátása. Segíti a tanulási képességet vizsgáló rehabilitációs bizottság elé utalás meggyorsítását.

Feladata a szűrővizsgálatok elvégzése két területen:

- iskolaérettségi vizsgálat (óvodák megrendelése alapján) helyben.
- középső csoportosok vizsgálata a várható tanulási nehézségek kiszűrésére (óvodapedagógusok felterjesztése alapján).

Fentiekén túlmenően:

- fejlesztő foglalkozások (gyógypedagógiai, általános és mozgásfejlesztés)
- pszichológiai ellátás, gondozás (pszichoterápiás gondozás).

A vizsgálatok fele-fele arányban szülői kezdeményezésre, illetve az óvoda, iskola jelzésére történnek. Az intézmény által ellátott szolgáltatások körében a városi és vidéki gyermekek, tanulók aránya 50%- 50%.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	0	
Óvodai férőhelyek száma	75	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7-17-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()		
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	7	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	7	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	3	0
Kisegítő személyzet	1	0

Az óvodai ellátást egy óvoda biztosítja 3 óvodai csoportban. A Szépvölgyi Napköziotthonos Óvoda adatszolgáltatása szerint 2017. októberi adatok szerint az óvoda befogadóképessége: 75 férőhely. Az engedélyezett férőhelyek száma 75 fő. A helyi óvodába beíratott gyermekek száma: 57 fő. Az óvodapedagógusok száma 7fő. A fenti adatok alapján tehát megállapítható, hogy 2017-ben nem volt 100%-os a kihasználtság. Ennek oka egyrészt, hogy lecsökken a 3-6 éves korú gyermekek száma (2017-ben 63fő), másrészt néhány gyermeket más település óvodájába íratják be a szülők (2017-ben 6 fő) Az egy óvodapedagógusra jutó gyermekszám pedig átlagosan 10,75 fő.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2012	78	3	75	1	69	0
2013	75	3	75	1	64	0
2014	85	3	75	1	60	0
2015	84	3	75	1	67	0
2016	74	3	75	1	67	0
2017	63	3	75	1	57	0

Forrás: TelR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

Halmajugra település óvodájába járó 57 fő óvodáskorú gyermek 25,7 %-a (19 fő) hátrányos helyzetű

Az óvoda felújított és bővített épületet 2006. év őszén adták át. Három csoportszoba, tornaszoba, fejlesztő szoba tartozik az intézményhez. A korszerű 250 adagos konyhán főznek az óvodásoknak, az iskolásoknak és az időseknek.

Az óvoda nevelési programjának alapelve a szeretetteljes, biztonságérzetet adó, érzelem gazdag óvodai élet megteremtése, ahol a gyerekközpontság úgy jelenik meg, az önállóságot, és ebből fakadó egészséges öntudatot és önmegvalósítási lehetőséget ad a gyermeknek. Ennek ellenére jellemző az utóbbi években, hogy más település óvodájába íratnak be a gyermekeket. Lehetséges oka, hogy a szülők egy része szeretné integrált óvodai környezetben nevelni gyermekét, mely a helyi óvodában nem lehetséges a 100%-os roma gyermeklétszám miatt.

A településen az Arany János Általános Iskola látja el az általános iskolai nevelést.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%

2011/2012	74	81	155	123	79,4%
2012/2013	78	81	159	124	78,0%
2013/2014	78	81	159	124	78,0%
2014/2015	79	75	154	128	83,1%
2015/2016	73	76	149	109	73,2%
2016/2017	67	67	134	103	76,9%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A helyi általános iskolába járók száma kis mértékű csökkenést mutat az 5 évvel ezelőtti létszámhoz viszonyítva. Ennek lehetséges oka az óvodai nevelésnél már részletezett feltételezés: más település integrált iskoláját választja a szülők egy része.

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2011/2012	13
2012/2013	15
2013/2014	24
2014/2015	20
2015/2016	15
2016/2017	15

2010-ben az általános iskolai feladat-ellátási helyek száma 1, az osztálytermek száma 8 volt. 2016/2017 tanévben 134 fő volt.

A nyolc tantermes iskolában a tanulókkal 21 pedagógus foglalkozik. Az épületet 1998-ban felújították, bővítették, tornatermet és számítástechnika termet építettek. A kiegészítő helyiségek közül könyvtár, orvosi szoba, technika-, fejlesztő- és szükségterem található az épületben.

Az intézményben melegítőkonyha és ebédlő van.

Az iskola az etnikai kisebbséghez tartozó tanulók számára külön oktatási, nevelési programot kínál. Ennek az a célja, hogy a cigányok és a nem cigányok együtt ismerkedjenek meg a cigány-kultúra műveltségi anyagával, ismerjék meg ennek értékeit és ennek alapján becsüljék a környezetükben lévő cigány csoportok mellett hazánkban és Európában élő cigány csoportok kulturális hagyományait.

A helyi tanterv fejezetei kiegészülnek a cigány művelődés és kultúra részeivel. Ezzel valamennyi tanuló megismerkedik, mely segíti identitástudatuk fejlődését. Az általános iskolája pedagógiai programjában szerepel a nemzetiségi oktatás. A településen cigány kisebbségi oktatás folyik. A roma gyerekek társadalmi integrációját segíti elő, hogy a cigányság kulturális értékének, történelmének, hagyományainak megismerése szervezett keretek között történik. E programoknak nem kötelező eleme a cigány nyelv oktatása, mivel jelenleg szülői igények sem merültek fel a nyelvvoktatás iránt.

A jövőbeni célok közül az eddigi fejlesztések megtartása mellett, az egyik legfontosabb a felzárkóztató, következetes és magas szakmai színvonalú munka, mely elősegíti a kompetencia alapú tudás megszerzését a HH és HHH gyerekek számára is. Az iskoláskorú gyermekek napközbeni ellátása a napköziben biztosított. A 2016/17. tanévben a 134 tanulóból 103 fő napközis volt.

d) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Szegregáció nincs jelen az oktatásban. Településünkön hátrányos megkülönböztetés jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, illetve az intézményeken belül szegregáció nem történt.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Nem releváns.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Egyéni foglalkozások fejlesztése az iskolában.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A gyermekszegénység szoros összefüggésben van a családok eladósodottságával	Az eladósodottság megelőzése prevenciók programokkal, megelőző életmód és jogi tanácsadással.
A szülők általi negatív minta átörökítése, szocializációs hiányok	Kiscsoportos komplex foglalkozások a szülők és gyermekek bevonásával.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti esélyegyenlőséget Európai Uniós irányelvek és további törvények is biztosítják. Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében azonos jogok illetik meg. A nőket és férfiakat egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel, a szociális biztonság stb. területén.

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a

szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,

- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nemek egyenlősége vizsgálata kapcsán az önkormányzat és intézményei – hasonlóan a fogyatékos célcsoporthoz – rendkívül kevés adattal rendelkeztek. A nők és férfiak közötti egyenlőség vizsgálatához azonban a lehető legrészletesebb adatok, információk szükségesek az önkormányzat tevékenysége szempontjából releváns területeken és témakörökben. A nők gazdasági, munkaerő-piaci speciális helyzetét többek között az adja, hogy egyszerre több szerepet töltenek be a mindennapi életben, egyszerre kell helytállniuk a munkahelyen és a családjukban. A kettős szerep miatt sokszor plusz terhek nehezednek rájuk, s ez a szerepek összehangolása néha nehézséget jelenthet mindkét fél számára. A visszatérni szándékozó, illetve a kisgyermeket nevelő nők számára a korábbi munkahelyükre való visszatérés több szempontból is nehéz feladatot jelent. Munkától való tartós távollétük alatt készségeik, ismereteik elavulnak, megkopnak, amely alkalmazásukban hátráltathatja őket (főleg, ha több gyermek születése miatt hosszabb időt töltöttek távol). Még nagyobb hátrányban vannak azok, akik gyermeküket, vagy gyermekeiket egyedülállóként nevelik, és/vagy esetleg pályakezdőként kevés munkatapasztalattal rendelkeznek.

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni. Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Magyarországon az utóbbi évtizedekben a nők gazdasági aktivitása nem várt méreteket öltött, meghaladva a fejlettnyugat-európai országok rátáját is, majd csökkent. A klasszikus, családellátó szerep mellett a munkaerőpiaci, gazdasági bizonytalanság nyomán egyre több családban vált az anya is pénzkeresővé, így módon ma már a család és a munkahely elvárásainak is meg kell felelni.

A témában készített statisztikák alapján általánosan elmondható, hogy a gazdasági helyzettől függetlenül a részmunkaidős foglalkoztatást és távmunkában végzett keresőtevékenységet tartják a nők számára leginkább elfogadható formának, körükben ennek a legnagyobb a támogatottsági aránya.

A nők és férfiak közötti különbség a munkaerőpiaci szegregáció jelenségében is nyomon követhető; elkülönülnek azon állások, amelyekben női és azok, amelyekben férfi munkaerőt preferálnak. A nők nagyobb hányada a nőies szakmákban dolgozik, a két nem között szektorális különbségek figyelhetők meg, míg az ipar és a mezőgazdaság területén a női munkavállalók – a munka jellegéből fakadóan – alulprezentáltak, addig a szolgáltatás ágazatban a túlsúlyukról beszélhetünk.

Ez az országos kép, és Halmajugrán is ezek a jelenségek figyelhetők meg.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A munkanélküliek körében a nők szívesebben vesznek részt foglalkoztatást segítő és képzési programokban. Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyei nehezebbek, mint a férfiaké. Ez talán a fizikai állóképesség miatt lehet így. Amennyiben egy munkakörre férfi és nő is jelentkezik, többnyire a férfi munkaerőt részesítik előnyben. Nem megy el GYES-re, és nem ő marad otthon a beteg gyerekkel. Ezek nem hangosan kimondott vélemények, de azért érzékelhető. Nők számára helyben nemcsak az Önkormányzat, hanem a Detki Kekszgyár tud munkát biztosítani Halmajugrán foglalkoztatást segítő képzés nincs, de a település 10-40 km-es körzetében széles lehetőség biztosított a foglalkozást segítő képzésekre. Továbbá egyszeri képzési támogatást biztosít az igénylőknek 200 ezer forintos összegig.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Kevés adat áll rendelkezésre, de a helyi tapasztalatok elmondható, hogy minél magasabb végzettsége van a nőknek, annál könnyebb az elhelyezkedés. A gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit. Az alacsony végzettségű nők lehetőségei behatároltak, Halmajugra Önkormányzata közfoglalkoztatásban, illetve a közintézmények takarításában ad lehetőséget számukra. Ezen túlmenően az utóbbi 2 évben több olyan munkahely létesült a térségben, amely jelentős számban alkalmaz nőket. Ez új lehetőség a halmajugrai nők számára is.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A közfoglalkoztatásban bérkülönbség a nemek között nincs, a kisegítő munkakörökben inkább minimálbért keresnek. A versenyszférában elhelyezkedők között azonban még mindig jellemző, hogy ugyanazért a munkáért kevesebb bért kapnak a nők, mint a férfiak.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, mert esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. Halmajugrán helyben nincs a bölcsődei elhelyezésre mód, de a közeli településeken megalakultak a családi bölcsődék, de igény nem jelentkezett Halmajugráról. A településen családi napközi nem működik, de erre sem jelentkezett igény az elmúlt évek során.

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv.8.5)

Az óvoda rendelkezik megfelelő számú férőhellyel, 75 fő befogadására alkalmas, elutasítani senkit nem kellett férőhely hiánya miatt.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdi meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális

juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	1	83	324
2013	1	65	282
2014	1	68	256
2015	1	63	302
2016	1	67	259
2017	1	58	266

A táblázat alapján elmondható, hogy a gyermekek száma évről évre csökkenő tendenciát mutat. A védőnők által ellátott gyermekek száma ezzel az értékkel arányos.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakra nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás.

A családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától. A rendőrségi riasztások és bírósági eljárások számszerű adatainak összegyűjtése mellett érdemes megnézni, hogy működik-e olyan szervezet, ahová a bántalmazott nők fordulhatnak. Sajnos erről a területről is elmondható, hogy nagy a látencia, a bántalmazott nők nem mernek családvédelmi, valamint rendvédelmi szervekhez fordulni segítségért. A látélet készítése sem mindig követi a bántalmazás megtörténtét, mivel térítési díj-köteles (284/1997. (XII. 23.) Korm. rendelet szabályozza az összeget, 2017-ben 3 500 Ft). A családon belüli erőszak témaköre közvetlenül érinti a gyermekvédelem területét. A családon belüli erőszak jelenléte akkor is veszélyeztető körülménynek minősül, ha nem irányul a gyermekekre. Az anya brutális bántalmazása, ami a gyermek szeme előtt zajlik, megvalósítja a súlyos veszélyeztetés fogalmát és megalapozhatja a gyermek családból való azonnali kiemelését és ideiglenes hatályú elhelyezését is. A családon belüli erőszak kezelése tehát komplex szemléletet igényel, szorosan együtt kezelve a problémát a gyermekvédelemmel.

Alapvető problémát jelent, hogy a nők félnek feljelenteni a bántalmazót, ennek több oka is lehet pl.: továbbra is együtt élnek a bántalmazóval, a hosszadalmas jogi procedúra, a szégyenérzet, továbbá a család egyben tartási szándéka.

A nők a jogaik érvényesítése kapcsán tovább lépnek azon, hogy bántalmazás esetén csupán a rendőrséget riasszák, nem alkalmi megoldást várnak, hanem teljes körű igazságszolgáltatást.

Családon belüli erőszak elkövetése miatt a Családsegítő- és Gyermekjóléti szolgálat nem kapott jelzést, ügyfelek ilyen irányú problémával nem kértek segítséget. A Rendőrség, mint a jelzőrendszer tagja, ilyen esetben jelzéssel kell, hogy éljen.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A családok átmeneti otthona a gyermekvédelmi alapellátások rendszerébe tartozik. Fő profiljuk az anyaoththoni elhelyezés. Az 1997. évi XXXI. Törvény kimondja, hogy „Az otthontalanná vált szülő kérelmére a családok átmeneti otthonában együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, ha az elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított, és emiatt el kellene választani a gyermeket a szülőjétől” Az Anyaoththonok elsődleges feladata a prevenció, a gyermek állami gondozásba vételének megakadályozása.

Településünkön a gyermekjóléti szolgáltatást, mint a családgondozást is az Integrált szociális intézmény látja el. A Krízis helyzetben lévő családokat a szolgálat látja el, a megfelelő tájékoztatás segítségével. Településünkhöz a legközelebb lévő családok átmeneti otthona 14 km-re fekvő Gyöngyös városban található, mely Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulás fenntartásában működő Kistérségi Humán Szolgáltató Központ intézményegysége. A „védett” anyaoththoni ellátás az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálaton keresztül minden bajba jutott Karácsondi lakos számára azonnali segítséget nyújtó szolgáltatásként elérhető.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A település közéletében a nők aktivitása magasabb, mint a férfiaké, ez a közmeghallgatásokon is jellemző. A képviselő testületben 4 nő és 3 férfi tölt be képviselői tisztséget. A hivatalokban, kulturális, oktatási területen a férfiak számaránya elenyésző.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Kifejezetten a nőket érintő problémák nem kimutathatóak.

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák nem jellemzőek, intézkedést nem igényelnek.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az esélyegyenlőségi szempontok, programok és intézkedések megalkotása és érvényesítése kapcsán a nemzetközi demográfiai elemzéseket és előrejelzéseket figyelembe véve kiemelt célcsoportnak számít az idősök célcsoportja.

Az idősök helyzete: világunkban, Európában, Magyarországon

Az ENSZ 2000-ben közzétett kiadványa (A világnépesség öregedése – 1950-2050) szerint az emberiségnek már több, mint egyötödét, Európában 36-37%-át 60 éven felüliek teszik majd ki. 2025-re Európa népességének mintegy egyharmada eléri, vagy meghaladja 60. életévét, ezen belül is a 80 évesnél idősebbek száma különösen jelentős mértékben nő majd. A 2050-re vonatkozó előrejelzések szerint a népesség fele eléri, vagy meghaladja az 50 éves életkort. A demográfiai öregedés következtében az eltartottak száma nő, míg a munkaképes korúak (15-64 évesek), társadalombiztosítási értelemben az eltartók száma csökken.

Halmajugra lakónépességében számottevő átstrukturálódás ment végbe az utóbbi két évtizedben: arányaiban megnövekedett a 0-18 év közötti lakónépesség száma és jelentősen csökkent a 65 év felettiek száma.

Korösszetétel 2016. január 01.

Korcsoport	Létszám (fő)
0-2 év	43
3-5 év	59
6-13 év	189
14-17 év	102
18-54 év	680
55-59 év	65
60-69 év	106
70-79 év	59
80 év felett	36
Összesen	1 339
Nők	705
Férfiak	634

Forrás: KSH (saját szerkesztés)

A település lakosságának kor szerinti összetétele százalékban: 0-2-év 3,07%, 3-5 év 4,22%, 6-13 év 13,5%, 14-17 év 7,3%; 18-54 év 48,67%; 55-59 év 4,65%; 60-69 év 7,58%; 70-79 év 4,22%; 80-év felett 2,57%. A

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A településen élő nyugdíjasok foglalkoztatásáról nincsenek adataink. A nyugdíjasok foglalkoztatására a nyugdíjtörvény szigorodó változásaival kedvezőtlen hatások figyelhetők meg. (Előrehozott nyugdíjba vonulás és a nyugdíj melletti munkavállalás szigorodó feltételei miatt.) A rokkantsági nyugdíj a jelenlegi törvény szerint rokkant és rehabilitációs ellátás lett. Az idősekhez az öregségi nyugellátás tartozik. A változások a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. (Tny.) törvényben megtalálhatóak. A módosítások alapvetően az eljárási szabályokat érintik, illetve technikai jellegűek, és beiktatásukat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. (Ákr.) törvény 2018. január 1-jei hatályba lépése indokolja.

Az 50 év feletti munkavállalók alkalmazása ellen megfogalmazott két legerősebb érv az idegen nyelvtudás és a megfelelő számítástechnikai ismeret hiánya. Ugyanakkor számos érv szól az alkalmazásuk mellett is, hiszen a munkában töltött évek alatt komoly szakmai tudásbázist halmoztak fel.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A településen élő nyugdíjasok foglalkoztatási programjairól nincsenek adataink. A munkaadók a munkavállalókat az életkor előre haladtával egyre kevésbé szívesen alkalmazzák. A nyugdíjasok jövedelmi helyzetükre tekintettel szívesen létesítenének munkahelyet, végeznének jövedelemkiegészítő

tevékenységet. Erre az esély kevés, kivéve, ha speciális tudással, gyakorlattal rendelkeznek, amelyet a munkaadó nem tud más személy foglalkoztatásával megoldani.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma ?	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	195	8	4%	105	6	6%
2013	188	14	7%	73	6	8%
2014	139	8	6%	14	4	29%
2015	165	16	10%	65	9	14%
2016	186	18	10%	95	18	19%
2017	151	21	14%	n.a.	11	#ÉRTÉK!

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

A diszkrimináció felmérése e célcsoport tekintetében is rendkívül nehéz. A szakirodalomból is tudható, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. A Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya és a közmunka program lehetőséget biztosít a nyugdíj előtt álló idősebb korosztály munkavállalásában (képzések, új szakmákban való elhelyezkedés) és igyekeznek ellensúlyozni a hátrányos megkülönböztetést a foglalkoztatás területén.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idősök egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférése az egészségügyi ellátórendszeren belül biztosított. Az egészségügyi alapellátást két háziorvos és egy fogszakorvos látja el a településen.

Halmajugrán a szociális ellátórendszert a társult települési önkormányzatok által alapított Integrált Szociális Intézmény (továbbiakban ISZI) látja el.

- Étkeztetés (alapellátás)
- Házi segítségnyújtás (alapellátás)

Tartós elhelyezést biztosító, ápolást gondozást nyújtó önkormányzati, állami és egyházi idősök otthona (szakosított ellátás) több is található a járás területén, ahol a 24 órás gondozási szükséglettel rendelkezők igénybe vehetik az ellátást.

Az alapellátás megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális helyzetükből vagy más okból származó problémák megoldásában.

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. Házi segítségnyújtás keretében főként idős emberekről, fogyatékos személyekről, valamint azokról az egészségi állapotuk miatt rászorulókról.

személyekről gondoskodnak, akik a rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetbe történő visszailleszkedés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához.

A házi segítségnyújtás keretében biztosítják:

- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

Az *étkeztetés* keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani és

- nyugdíjasok, nyugdíjszerű ellátásban, időskorúak járadékában, fogyatékosági támogatásban részesülők, vagy
- egészségkárosodottak rendszeres szociális segélyében részesülnek, vagy
- azok a személyek, akiknek az étkeztetését egészségi állapotuk indokolja.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen található valamennyi kulturális és közművelődési szolgáltatás elérhető számukra. A település életének fontos közösségi színtere a közművelődés, hagyományok ápolása, természeti, művészeti értékek kihasználása. A közművelődési és kulturális ellátások hozzáférhetőségének további biztosítása, támogatása a jövőben is fontos feladat. A művelődési házban nagyterem, klubhelyiség, könyvtár és kiszolgálóhelyiségek találhatók. Ez az intézmény egy biztos találkozási pont a szépkorúak számára: hetente gyógytorna, klubfoglalkozások, és kirándulások szervezőhelye is egyben.

c) idősök informatikai jártassága

Nincs adatunk. A mindennapos, adminisztratív ügyek intézésében az idős embereknek az önkormányzat hivatala nyújt segítséget. A mai kor vívmányai közül, az idős emberek is ismerkednek az informatikával. Nagyon nehezen mérhető, hiteles adatot kapni arról, hogy milyen arányban használja ez a korosztály az internetet. A megkérdezés mellett, következtetések lehet levonni, a tért hódító közösségi hálón való megjelenése az idősebb korosztályrészéről.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Feladatként jelentkezik az egészségfejlesztéshez szükséges szemlélet és tudatosság erősítése. Hangsúlyt kell fektetni az alkalomszerű szűrések, szervezett, célzott népegészségügyi szűrővizsgálatok biztosítására, a népbetegségnek számító betegségek kiszűrésére, különösen a vércukor, vérnyomás, koleszterin stb.; védőoltások beadására (influenza ellen). Fontosak az időződő és az idős korosztály számára az életmód tanácsadások, az egészségfejlesztő közösségi programok, szűrővizsgálatok, amelyek lehetőséget biztosítanak az egészséges életmód megismerésére, valamint nagyban hozzájárulnak az elsődleges és másodlagos megelőzéshez, továbbá a testi és lelki egészség megőrzéséhez.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A célcsoportra jellemző betegségek gyakorisága (megelőzése, késleltetése)	Aktivitást, mozgást fejlesztő (gyógytorna) programok szervezése, mobil szűrővizsgálat biztosítása, tanácsadás
Bűncselekmények legérzékenyebb csoportja	Bűnmegelőzéssel kapcsolatos tájékoztatás szervezése
Egyedülálló idők elmagányosodása	Aktivitást megőrző programok szervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja. Az Európai Unióban közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során – a fizikai és szellemi környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet valamint a sport és a szórakozás területén is. Kiemelt prioritásként a minőségi közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális ügyek, közlekedés stb.) egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg.

A fogyatékossgügy – és általában az esélyegyenlőség – talán legfontosabb feladata, hogy az államigazgatás területén meghonosodjon a mainstreaming elve, vagyis az a szemlélet, hogy a fogyatékos emberek ügye nem (csak) szociális kérdés: valamennyi ágazat, minden közigazgatási szereplő kötelessége és felelőssége, hogy a saját területén érvényesítse a fogyatékos emberek esélyegyenlőségének szempontjait, és meqteqye az ehhez szükséges szakmapolitikai lépéseket.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A településen fogyatékossgal élők létszámára, a fogyatékossg formájára és mértékére pontos adat nem áll rendelkezésre.

7.1. A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem

megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- b) elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- a) rehabilitációs ellátásban részesül,
- b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők
2012	21	31
2013	25	33
2014	21	31
2015	20	27
2016	20	25
2017	20.	27

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A településen élő fogyatékos személyek a többcélú társulás intézményén belül (KHSZK) működő Szociális Foglalkoztató Műhelyben vehetnek részt intézményen belüli szociális foglalkoztatásban. Jelenleg halmajugrai foglalkoztatotról nincs adatunk.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs adat.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Az Önkormányzat az önálló életvitel támogatása érdekében a kötelező feladatainak ellátása mellett biztosítja önként vállalt feladatait. A fogyatékosok nappali ellátása biztosított a Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulás fenntartásában működő Hétszínvirág Napközi Otthon keretein belül. A település lakói közül egy fő sem veszi igénybe az ellátást.

A Támogató Szolgálat szállító szolgálata biztosítja a fogyatékkal élő személyek eljutását iskolába, intézménybe, alap-és szakellátást nyújtó egészségügyi intézménybe.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Ellátási formák:

- *Fogyatékosági támogatás:* A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.
- *Rokkantsági járadék:* A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében, aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.
- *Közlekedési kedvezmény:* A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult
- *Parkolási igazolvány:* Parkolási igazolványra az a személy jogosult,
 - aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
 - aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
 - akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengén látónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák: Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás. Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

Aktuális jogszabályok:

141/ 2000(VIII.9.) Korm. rend A súlyos fogyatékosná minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól

218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról

1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól

Halmajugra fogyatékosággal élő lakosai

	fő
Lakosok száma (2016.I.1.)	
Magasabb összegű családi pótlékban részesülők (2008.02.)	7
Fogyatékos támogatásban részesülők	n.a
Vakok személyi járadékában részesülők	n.a
Összes jogosult	n.a

FSZH adat – saját szerkesztés

Prioritásként fogalmazhatjuk esetükben azon szolgáltatások, intézményrendszerek fejlesztését, melyek közvetlenül vagy közvetve elősegítik az érintettek életminőségének javítását, példaként említve: oktatás, szociális szolgáltatások, egészségügy.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás egyik feltétele, hogy az állampolgárok – köztük a fogyatékossgal élő emberek – számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. Kiemelt prioritásként a minőségi szolgáltatások egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg.

Biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményes ellátások szolgáltató jellegének erősítésével, az intézmények kiépítésével, korszerűsítésével és átalakításával, illetve a lakókörnyezeti és az integrált formában történő ellátásszervezés erősítésével.

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan- halmozottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök, és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek stb.). A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseiről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A településen a közintézmények fizikai akadálymentesítése megvalósult. Ez azért is fontos, mert elsődlegesen az akadálymentesítés hiánya az, ami miatt a fogyatékos emberek inkább otthon dolgoznak, vagy olyan munkahelyet próbálnak választani, melyet jól megközelíthetnek.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A teljeskörű akadálymentesítés nem megoldott az intézményekben.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Nem releváns.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

nem releváns

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Kistérségi Humán Szolgáltató Központ által biztosított (Igazgyöngy Támogató Szolgálat, Hétszínvirág Napközi Otthon).

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nem jellemző.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nincs pontos adat a fogyatékkal élők számára, életkörülményeire vonatkozóan. Nincs elegendő ismeret a fogyatékosokról.	Az esélyegyenlőség biztosításának egyik alapfeltételeként a települési önkormányzatnak elsősorban szükséges a célcsoporttal kapcsolatos releváns adatok begyűjtése! Az adatgyűjtésben segítséget tudnak nyújtani feladatellátásukból adódóan az alábbi szociális és egészségügyi szolgáltatók: ➤ családsegítő szolgálat, ➤ házi segítségnyújtás, ➤ gyermekjóléti szolgáltatás, ➤ házi orvos, védőnő. Egészségügyi, önkormányzati dolgozók képzése a fogyatékos emberekkel kapcsolatos ismeretekről. Elfogadást segítő tréning!
Nem minden közintézmény teljes körűen akadálymentesített.	Kommunikációs akadálymentesítés az intézményekben (mobil indukciós hurok beszerzése), vagy/és braille táblák kihelyezése, jelnyelvi tolmács igénybevétele ügyintézés során)

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Polgárőrség, Együtt Halmajugráért Roma Egyesület, Roma Nemzetiségi Önkormányzat) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Rendszeres kapcsolattartás, véleménycsere és egyeztetés a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal.

- b) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Halmajugra település tagja a Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulásának és az Abasári Szociális –és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulásnak. Mindkét társulással és annak valamennyi tagönkormányzatával napi szintű szakmai kapcsolatot ápol.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Képviselő-testület a Polgármesteri Hivatalon keresztül biztosítja a nemzetiségek jogainak érvényesülését. A jövőben is fontos, hogy a hivatal együttműködő szerepet töltsön be a nemzetiségi önkormányzat működéséhez szükséges adminisztratív feladatok ellátásában, a sokszínű társadalmi élet fenntartása érdekében.

Roma nemzetiségű Önkormányzatot valamennyi döntésébe bevonja és a HEP-et is véleményezik.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének támogatásától kezdve a hagyományőrzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

HEP véleményezése.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Az önkormányzat számára fontos a helyi vállalkozások szerepvállalása, a település érdekeit figyelembe vevő intézkedéseik megtétele. Törekednek a jó partneri kapcsolat kialakítására, mely eredményeként közös akaratral tudnak lépéseket tenni az esélyegyenlőség megteremtéséért.

Munkáltatók és for-profit szereplők bevonása a HEP intézkedései (pl: fogyatékkal élők foglalkoztatása) megvalósulásában.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere a személyes kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd ezt követően a programtervezet véleményezésére koncentrált. A tervezet az önkormányzat honlapján, www.halmajugra.hu közzétételre kerül, valamint az önkormányzat épületében kifüggesztésre kerül. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Halmajugra Község Önkormányzat Képviselő-testülete a települési intézmények, civilszervezetek, valamint a lakosság meghívása mellett, nyilvános képviselő-testületi ülésen tárgyalja és fogadja el a Helyi Esélyegyenlőségi Programot.

Halmajugra község honlapján a HEP-ről folyamatos tájékoztatást adunk, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések
------------	-----------------

	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A lakossági adósságállomány újratermelődése, adósságcsapda-pénzgazdálkodási hiányosságok. Lakásfenntartási támogatásra szorulóak száma stagnál.	A lakosok életminőségének folyamatos vizsgálata, szükséglet alapú szolgáltatások szervezése. Települési támogatási rendszer fenntartása, tovább működtetése.
	A mélyszegénységben élő állampolgárok egészségügyi állapota megfelel az országos mutatóknak, tehát rossz.	Önkéntes, anonim adatgyűjtés (kérdőíves felmérés) arról, hogy milyen arányban veszik igénybe a mélyszegénységben élők, romák az ingyenes szűrővizsgálatokat. Szűrővizsgálatok népszerűsítése (Pl. plakát, szórólap), annak érdekében, hogy tudatosodjon a lakosok körében, hogy az egészségesebb élet a várható élettartam növekedését eredményezheti.
	Hátrányos helyzetek generációkon keresztüli öröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások biztosítása, bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.
	Emelkedett az iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma.	Tanulást ösztönző programok, ösztöndíjak, támogatások. Felnőttképzési programok a 8. általános iskolai végzettség megszerzésére.
	Nincs esélyegyenlőségi munkatárs a településen.	Az önkormányzatnál esélyegyenlőségi feladatokra kijelölt, és ezen a területen ismeretekkel rendelkező munkatárs alkalmazása (felsőfokú szociális végzettségű szakember munkakörében kibővült feladatellátása), aki részt vesz a romák és más hátrányos helyzetű csoportok esélyegyenlőségének hatékony elősegítése érdekében az önkormányzati döntések előkészítésében és végrehajtásában.
	Foglalkoztatottsági mutatók tekintetében a férfiaknál növekedés tapasztalható.	Az önkormányzat prevenciók céllal közösségi, kiscsoportos ismeretterjesztő programokat szervez, ahol a szemléletformálás és más, a munkával összefüggő alternatívák megismertetése (Pl: a térség régi/új gazdasági szereplőinek meghívása; cégek látogatásának, bemutatásának megszervezése.)

Gyermekek	A gyermekszegénység szoros összefüggésben van a családok eladósodottságával.	Prevenációs programok szervezése, megelőző életmód és jogi tanácsadás..
	A veszélyeztetett gyermekek növekvő aránya szülői elhanyagolás miatt	Komplex prevenció, szülőcsoportos program működtetése, szülői kompetenciák fejlesztése
	A szülők általi negatív minta átöröklése, szocializációs hiányok	Kiscsoportos komplex foglalkozások a szülők és gyermekek bevonásával
Idősek	Idősek elmagányosodása	Idősek számára aktivitást megőrző programok szervezése..
	A célcsoportra jellemző betegségek gyakorisága	Aktivitást, mozgást fejlesztő programok szervezése (gyógytorna). Mobil szűrővizsgálat biztosítása, tanácsadások bővítése.
	Bűncselekmények legérintettebb csoportja	Bűnmegelőzéssel kapcsolatos tájékoztatás szervezése
Nők		
	A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése.
	Adatok hiányában nem tudható, de a gyermekjóléti szakmai megbeszéléseken feltárt egyik fő probléma, hogy a családon belüli és kapcsolati erőszak megjelenése.	Tájékoztató előadások tartása a családon belüli erőszak témaköréből, az erőszakra utaló jelek felismeréséről, valamint arról, hogy hová lehet fordulni segítségért. Tájékoztató előadások tartása az érintett korosztály számára a kapcsolati erőszak problematikájáról, prevenció célzattal. Tájékoztató anyagok, szórólapok kibocsátása a témakörből, valamint a tájékoztató anyagok eljuttatása az intézményekbe.
Fogyatékkal élők		Problémáik feltárása, életminőségüket javító intézkedések bevezetése.
	Adathiány, a településen élő fogyatékosok számáról, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. Nincs elegendő ismeret a fogyatékosokról.	A célcsoport feltérképezése, bevonva ebbe felmérésbe a védőnőket, háziorvosokat, hogy képet kapjunk helyzetükről. Egészségügyi, önkormányzati dolgozók képzése a fogyatékos emberekkel kapcsolatos ismeretekről. Elfogadást segítő tréning!

	Az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Akadályok folyamatos, ütemezett megszüntetése (info-kommunikációs akadálymentesítés).
--	---	---

A beavatkozások megvalósítói

Jövőkép, célok:

Halmajugra Önkormányzatának legfontosabb célja a településen élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a lokálpatriotizmust, a társadalmi szolidaritást,
 - kiemelt figyelmet, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,
- tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

2. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

3.	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatóságát
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1.	Mélyszegénységben élők egészségügyi állapotának javítása	A mélyszegénységben élő állampolgárok egészségügyi állapotának megfelelő az országos mutatóknak, tehát rossz.	Rövid távú cél: szűrővizsgálatok népszerűsítése. Közép távú cél: szűrővizsgálatokon való részvétel növekedése. Hosszú távú cél: mélyszegénységben élők, egészségügyi állapotának javulása	Önkéntes, anonim adatgyűjtés (kérdőíves felmérés) arról, hogy milyen arányban vesznek részt a szűrővizsgálatokban az ingyenes szűrővizsgálatokat. Szűrővizsgálatok népszerűsítése (pl. jegyző plakát, szórólap), annak érdekében, hogy tudatosodjon a lakosok körében, hogy az egészségesebb élet a várható élettartam növekedését eredményezheti.	Az intézkedés megvalósításának határideje: 2020.12.31.	polgármester, jegyző	2020.12.31.	Rövid és közép távon: Humán az ingyenes erőforrás szűrővizsgálaton való pénzügyi forrás részt vettek száma; elköltöztetése az újabb évekre. Hosszú távon: mélyszegénységben élők, egészségügyi állapotának javulása. Pályázati forrás	Humán erőforrás	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatóságát
2.	A lakosság adósságállományának csökkentése	A lakosság adósságállományának csökkentése, adósságcsapda-pénzgazdálkodási hiányosságok	Rövid és közép távon: helyes pénzgazdálkodás. Hosszú távon: lakosság adósságállományának csökkenése	A lakosok életminőségének folyamatos vizsgálata. Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése. Életviteli tanácsadás saját Szolgálat környezetben	Önkormányzat, Jegyző, Család Segítő Szolgálat	2023.12.31.	2023.12.31.	Rövid és közép távon: helyes pénzgazdálkodás. Hosszú távon: lakosság szociális adósságállományának csökkenése	Humán erőforrás, szociális szakemberek	Anyagi, szakmai feltételek megteremtése
3.	Hátrányok nélkül	A hátrányos helyzetűek generációkon keresztül öröklődése	Rövid távú cél: A településen élők felmérése.	Adatgyűjtés. Kapcsolatfelvétel, tájékoztatás. Szociális,	polgármester, jegyző	2020.12.31.	2020.12.31.	Rövid és közép távon: mélyszegénységben élők száma csökken.	Humán, technikai.	

3.	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés fő felőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	A. intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósági
			Kapcsolatfelvétel. Közép távú cél: Közmunkaprogramban, képzéseken való részvétel. Hosszú távú cél: Kilépní a családi hátrányos helyzetű státuszából		gyermekjóléti szolgáltatások biztosítása, bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése. Képzések, közmunka programok fenntartása.			továbbtanulók, szakképzettek száma növekszik. Hosszú távon: a generációk közötti hátrányos helyzet átöröklődése csökken		
					Az önkormányzatnál esélyegyenlőségi feladatokról kijelölt, és ezen a területen ismeretekkel rendelkező munkatárs alkalmazása (felsőfokú szociális végzettségű szakember munkakörében kibővült feladatellátása), aki részt vesz a romák és más hátrányos helyzetű csoportok esélyegyenlőségének hatékony elősegítése érdekében az önkormányzati döntések előkészítésében és végrehajtásában					
4	Marshall-bot	Nincs esélyegyenlőségi munkatárs a településen	Rövid: meghirdetni, közép: kiválasztani a hosszú: alkalmazni a beavatkozásai eredményesek legyenek			polgármester, jegyző	2021.1.101.	Rövid és középtávon bizalom kiépítés és működés a célcsoporttal. Hosszútávú: esélyegyenlőséggel kapcsolatos problémák megoldására szánt idő lerövidül.	Humán erőforrás, pénzügyi forrás	foglalkoztatás
5	A tudás felemel	Emelkedett az iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma	Rövid távú cél: belső motiváció fejlesztése a végzettség megszerzésére Középtávú cél:képzések felkutatása, megszervezése,		tanulást ösztönző programok, ösztöndíjak támogatások. Felnoítképzési programok a 8. általános iskolai végzettség megszerzésére.	polgármester, jegyző, oktatási intézmény, tanoda	2024.1.4.30.	A 8 általános iskolai végzettséget, továbbá szakmai végzettséget szerzők száma emelkedik. Hosszú távú: továbbtanulók, szakképzettek száma növekszik.	Humán erőforrás, pénzügyi forrás	Motiváció fenntartása ösztöndíj, tanulást seg támogatások

3.	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésében felírt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredménye nem fenntartható, sőt
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Örökség	A gyermekszegénységprogramok szervezése, szoros összefüggésben megelőző életmód és van a családok jogi tanácsadás Hosszú távú: életvitelszerű alkalmazása a tanultaknak..	rövid és középtáv:Prevenációs programok szervezése, megelőző életmód és tanácsadás	Prevenációs programok szervezése, megelőző életmód és jogi tanácsadás Program kidolgozása társ-szervezetek bevonásával: önismereti Gyermekjóléti foglalkozások, a fiatalok intézmények, bevonása értékelés Roma Kisebbségi tevékenységekbe, , szülők Önkormányzat bevonása a gyermekek érdekében (nevelési módszerek, életmód tanácsadás)		Köznevelési intézmények, Gyermekjóléti Program	2024.04.30.	Rövid távú cél: Csoporton belüli eladósodott családok száma, nő Humán erőforrás Pénzügyi erőforrás Hosszú távú cél:források gyermekszegénységéből a jövő hátrányok enyhítése	Humán erőforrás: Család Gyermekjóléti Szolgálat Humán társadalmi, oktatási szakemberek, pszichológus, szupervízor	Anyagi szakmai feltételek megléte
2	Szülő vagyok	Veszélyeztetett gyermekek száma elmaradást mutat komplex megelőző elhanyagolási program szervezése miatt.	Rövid távú cél: veszélyeztetett gyermekek szüleinek megelőzése Közép távú cél: megelőző komplex megelőző program szervezése Hosszú távú cél: felelős és értékrenddel rendelkező szülők		Veszélyeztetett gyermekek szüleinek elérése a jelzőrendszeri tagok bevonásával Program kidolgozása társ-szervezetek bevonásával: önismereti Gyermekjóléti foglalkozások, a szülők tanácsadás, Együttműködés a gyermekek érdekében (nevelési módszerek, tanácsadás)	Jegyző, Család és Gyermekjóléti Szolgálat, Köznevelési intézmények, Kisebbségi Önkormányzat, Tanácsadás, Együttműködés a gyermekek érdekében (nevelési módszerek, tanácsadás)	2021.12.31.	Rövid és középtávú cél: szülői elhanyagolási miatt veszélyeztetett gyermekek száma Hosszú távú cél: felelős és értékrenddel rendelkező új szülői magatartás	Humán erőforrás: Család Gyermekjóléti Szolgálat Humán társadalmi, oktatási szakemberek, pszichológus, szupervízor	A program bevonott veszélyeztetett gyermekek szüleinek alapellátást a kerület a (sa és Gyermekjóléti Szolgálat) Hosszú távú cél: nem keletkezik vissza.
3	Posztív szülői minta erősítése	A szülői minta átörökítése	Rövid távú cél: pozitív szülői minta átörökítése		Kiscsoportos komplex jelzőrendszeri tagok bevonásával Program kidolgozása társ-szervezetek bevonásával: önismereti Gyermekjóléti foglalkozások, a szülők tanácsadás, Együttműködés a gyermekek érdekében (nevelési módszerek, tanácsadás)	Jegyző, Család és Gyermekjóléti Szolgálat, Köznevelési intézmények, Kisebbségi Önkormányzat, Tanácsadás, Együttműködés a gyermekek érdekében (nevelési módszerek, tanácsadás)	2022.12.31.	Nyilvánosságban lévő száma csökkenése	Humán erőforrás: Család Gyermekjóléti Szolgálat Humán társadalmi, oktatási szakemberek, pszichológus, szupervízor	Továbbképzés, tájékoztatás

3.	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés megvalósításának felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		szocializációs hiányok	kiépítése a célcsoporttal és a partnerszervezetekkel		gyermekbevonásával az intézkedésbe bevonni kívánt gyermekek, szülők felkutatása bevonása Gyakorlati útmutatás	Gyermekjóléti Szolgálat		továbbtanulók, szakképzettek száma nő.		figyelővizsgák

III. A nők esélyegyenlősége

1	Anyának lenni	A kialakulásával nemcsak lebonnyolítása, az anya mentális „beszélgetőkör”, állapot romolhat, működtetése, hanem családi Babamama klub fenntartása is fenntartása Hosszú távú cél: az anyák kiegyensúlyozottak, elégedettek legyenek szerepeikben	Rövid távú cél: programok szervezése Közép távú cél: programok szervezése „beszélgetőkör” létrehozása Baba-mama klub fenntartása Férőhelyek kialakítása vagy gyermekfelügyelet	Szabadidős programok szervezése „beszélgetőkör” létrehozása Baba-mama klub fenntartása Férőhelyek kialakítása vagy gyermekfelügyelet	Önkormányzat, Jegyző, Család és Gyermekjóléti Szolgálat, védőnő, óvoda	2023.12.31.		Eredményességi mutatók: családi miatti gyámhatósági ügyek száma csökken • Rövid és közép távon: az anyák mentális állapota javul. Hosszú távon: Az anyák kiegyensúlyozottak, elégedettek a szerepeikben		
2	Családon belüli erőszak jelenléte – „a király meztelen”	Adatok hiányában nem tudható, de a gyermekjóléti szakmai megbeszéléseken feltárt egyik fő probléma, hogy a családon belüli erőszak és kapcsolati	Rövid, és közép távú cél: felhívni a figyelmet a családon belüli erőszak problémájára, valamint arra, hogy az erőszakos viselkedés nem elfogadott. Hosszú távú cél: a családon belüli erőszak felszínre kerülése, csökkentése, valamint megelőzése	Tájékoztató előadások tartása a családon belüli erőszak témaköréből, az erőszak utaló jelek felismeréséről, valamint arról, hogy hová lehet fordulni segítségért	Család és Gyermekjóléti Szolgálat, Jegyző	2023.12.31.		Rövid, közép távon: nő a feltárt esetek száma. Humán Hosszú távon: erőforrás megfelelően az előadások tájékoztatóssággal rendelkezik a lakosság (artásához). A családon belüli és pénzügyi kapcsolati erőszak szakemberek témaköréből, ezáltal a tájékoztatás nyíltan beszélni lehet a jelekről, témákról. Csökken a szülői kapcsolatok belüli erőszaka		Az intézkedés célja az új generációk számára a családon belüli erőszak megelőzése

3.	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményének fenntarthatósági
		erőszak megjelenése.			Tájékoztató anyagok, szórólapok kibocsátása a témakörből, valamint a tájékoztató anyagok eljuttatása az intézményekbe.					
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Egészségmegőrző programok	A célcsoportra jellemző betegségek gyakorisága (megelőzése, késleltetése)	Rövid távú cél: adatgyűjtés • Közép távú cél: programok, képzések tartása, szűrővizsgálat biztosítása • Hosszú távú cél: az idősebb korosztály aktivitásának fenntartása, elősegítése, viszonylagos egészségének megőrzése		Aktivitást, mozgást fejlesztő (gyógytorna) programok szervezése, Mobil szűrővizsgálat, jegyzőbiztosítás, Képzések, tanácsadások igény szerinti bővítése		2023.12.31.	Rövid, és közép távon: szervezett programokon, szűréseken, tanácsadáson résztvevők száma nő Hosszú távon: idősebb pénzügyi korosztály aktivitása, erőforrás egészségmegőrzése (költségvetési) javul	Humán erőforrás (egészségügy szakmelyzet)	Folyamatos
2	Egyedül élők számára célzott programok elmozdítása	Egyedül álló idősek elmozdítása	• Rövid és közép távú cél: magányos idősek elmozdítása, „Aktív időskor” program megvalósítása • Hosszú távú cél: az idősek elmozdítása, hasznosnak megbecsültnek magukat társadalomban.		Magányos idősek emberek feltérképezése. „Aktív időskor” program megvalósítása (számítógép tanítása, egészségvédelem, látogatás, gyermekintézményekben, Intézményi sportolás, klubélet, jegyzőkirándulás) Közös programok (főzés tanítás, kertészkedés, beszélgetés a „ régi időkről”) Folyamatos odafigyelés	Integrált Szociális Intézményi	2023.12.31.	Rövid, és közép távon: klubtagok számának növekedése évenkénti erőforrás Hosszú távon: Az aktív Pénzügyi időskor megélése, az erőforrás: elmozdítás, és önkormányzat, időskori beszüklés pályázat elkerülése.	Humán erőforrás	Folyamatos

3.	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredménye fenntarthatósági
					az időskorúakra, kapjanak rendszeresen feladatot					
			Rövid távú cél: tájékoztató kiadványok készítése Közép távú cél: lakosság tájékoztatása, fokozott ellenőrzés Hosszú távú cél: bűncselekmény elkövetésének megelőzése, gyors segítségnyújtás veszélyhelyzetben		Tanácsadás, tájékoztatás, figyelemfelkeltő írássok készítése Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás Integrált Szociális Intézmény, Jégző, Polgárőrség fokozott járőrözése		2024.04.30.	Rövid, és közép távon: szervezett tájékoztatókon részt vevők száma nő • Jelzőrendszeres házi segítségnyújtást ismerők száma nő Humán erőforrás Kriminálisztikai statisztikában időskorúak számának csökkenése Hosszú távon: idősebb korosztály aktivitása, egészségmegőrzése javul		Folyamatos
3	Kriminálisztikai veszélyeztetettség csökkentése	Bűncselekmények legérzékenyebb csoportja								
V. A fogvatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Teljes körű akadálymentesítés	Közüntézmények közüllannak érdekelben, a Művelődési Házhoz a szolgáltatások akadálymentesítése bármely fogvatékkal csak részben valósultélő számára meg	Rövid és közép távú cél: kommunikációs akadálymentesítés		A közintézmények teljes körű akadálymentesítése pályázati forrásokkal megvalósítás pályázat útján	2021.01.01.		Rövid, és közép távon: komplex akadálymentesítés Hosszú távon: a bevonták, fogvatékkal élők önkormányzati esélyegyenlősége biztosítottá válik	pénzügyi forrás, vállalkozások	Folyamatos
2	Fogvatékkal élők helyzetének feltérképezése	Adathány, a településen fogvatékosok számáról felkutatása annak amelyek alapjánérdekelben, hogy a	Rövid és közép távú cél: Minden rendelkezésre álló adat, információ fogvatékosok számáról felkutatása annak alapjánérdekelben, hogy a	Adatgyűjtéssel feltérképezzük fogvatékkal élők helyzetét A gyűjtés során	2021.12.31.	apolgármester, előjegyző		A településen Humán fogvatékkal élőerőforrás személyekről, valamint pénzügyi forrás, adatokról adatbázisok		Folyamatos

3.	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósági
		A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósági
		pontos képet lehetne településen alkotni a fogvatékkal fogvatékkal élők lakhatási, személyek egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.	élő		feltárt problémák elemzése. Elfogadást segítő tréning			készül		

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Az önkormányzat az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Az önkormányzat azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb szolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Az önkormányzat elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Az önkormányzat a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garانتálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

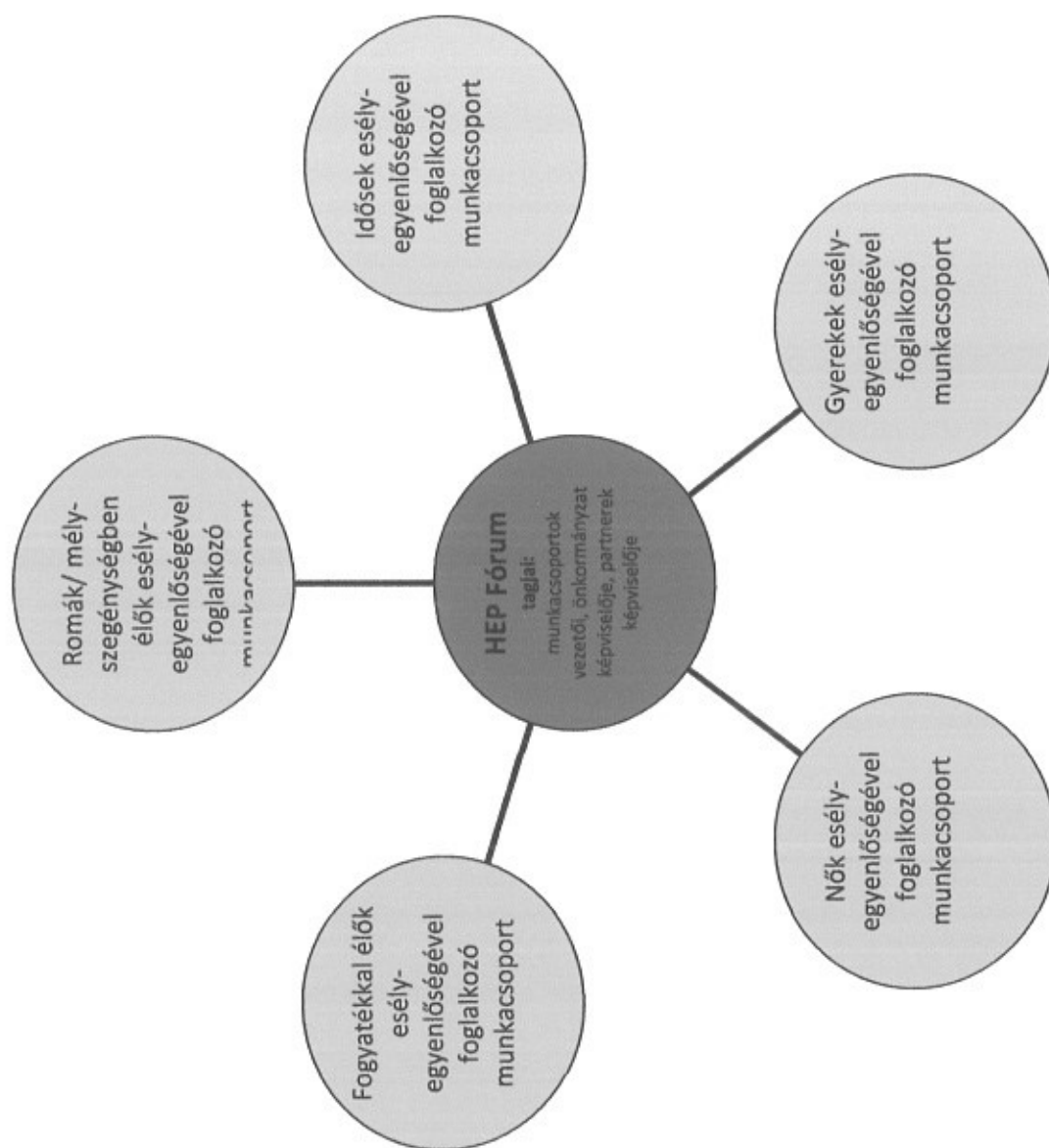
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselőtestületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása.

- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokat az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről az önkormányzat jegyzője és/vagy esélyegyenlőségi munkatársa felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
 - Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
 - Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni
- A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:
- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
 - a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
 - az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
 - a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges

továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető – felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. **Halmajugra község** Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően **Halmajugra község** képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és .../2019 (.....) számú határozatával elfogadta.

Dátum 2019. április.

Aláírás

Halmajugra Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum 2019. április....

Partner aláírás

Dátum 2019. április....

Partner aláírás

Dátum 2019. április....

Partner aláírás

